



igroups news

www.igroups.co.il

מגזין קהילת מנחי קבוצות בישראל

לפרסום במגזין פנו
לקהילת קבוצות 03-6990552
תפוצה עדכנית: 3,951 קוראים

קבוצות בעולם
ד"ר חיים וינברג

1000 מילים לקונפליקט,
דיאלוג ופיוס
אבישי זאבי

FAMILY CONSTELLATION
אילת דה-פיצ'וטו

מרכז מול פריפריה: מי מגן על מי?
קבוצת ביניים בכנס שדרות 2008
רותי דואק, רוחי רוזנברג ומרים שפירא

המרתף - עבודה קבוצתית עם
נוער בסיכון באמצעות תיאטרון
מקצועי
חגי אהרוני

פיתוח מנהלים ביחידה אורגאנית
ערן אביב



דבר העורך

שלום חברים יקרים,



וודאי תסכימו שהרבה יותר נורמטיבי כיום להשתתף בקבוצה טיפולית בהשוואה למידת הנורמטיביות לפני ארבע-חמש שנים. השנה החדשה בקהילת קבוצות עומדת בסימן של העצמת מנחים וצמיחה בעבודה קבוצתית. יותר מתמיד אנו מעוניינים להציע לכם, מנחי הקהילה, אפשרויות התפתחות שתגדלנה את פעילותכם הקבוצתית ותאפשרנה לכם ליצור בתוך מרחב של רווחה ובחירה.

האתר יתרחב מאוד השנה: בקרוב ייפתחו בו שישה פורומים חדשים ושוקקי חיים שיונחו ע"י אנשי מקצוע מובילים - פורום תיאוריה (שטרם הוחלט מי ינהל אותו), פורום טיפול קבוצתי בילדים (ד"ר בני וגנר), פורום פסיכודרמה, אמנות ויצירה (ד"ר יהודית ריבקו ושרה גוברין), פורום CBGT (במעורבות של איטי"ה), פורום קבוצות בארגונים (נטע לוטרמן וערן אביב) ופורום קבוצות לקהל הרחב. כל זאת לצד הפעלתו המתחדשת בתנופה באתר גוגל, של פורום העמותה הראשי והמוכר בניהולו של חיים וינברג.

פעילות הקהילה תתאפיין השנה גם בימי עיון חודשיים למנחים בנושאים מגוונים: פסיכודרמה למנחי קבוצות שאינם פסיכודרמטיסטים (11.08) יישומי הגישה הנרטיבית למנחי קבוצות (12.08) CBGT (קבי טיפול קוגניטיביות- התנהגויות) (1.09) תרומת האקזיסטנציאליזם למטפל הקבוצתי (3.09) עבודה עם חלומות בטיפול קבוצתי (1.09) אימון קבוצתי (טרם נקבע, כנראה במרץ או באפריל).

אנו מעודדים מכך שהתמלאה ההרשמה לכנס בנושא פסיכודרמה למנחי קבוצות שאינם פסיכודרמטיסטים ומתאמים כבר מועד לכנס שני.

חשוב לציין שחלק מהכנסים יתקיימו במתכונת של ימי עיון בימי חול- בעיקר עקב פניות מובנות של מנחי קבוצות שומרי מסורת מהקהילה שאינם נוחים עם מפגשי סופ"ש בשבתות.

תודה לכם על הכל,
איתן
eitan.tamir@gmail.com

למר חתימה טובה

קבוצות בעולם

על כנס האנליזה הקבוצתית בדבלין, אירלנד, אוגוסט 2008

ד"ר חיים וינברג



אחת לשלוש שנים, החברה לאנליזה קבוצתית (Group Analytic Society - GAS) מקיימת את הכנס התלת שנתי שלה באחת ממדינות אירופה. אנליזה קבוצתית, שכבר החלה לתפוס מקום מכובד גם בעולם הטיפול הקבוצתי בישראל, היא הגישה המרכזית לטיפול קבוצתי באירופה (ולא גישתו של ביון, כפי שרבים חושבים בטעות. למעשה ביון חקר תהליכים קבוצתיים אך לא עסק בטיפול קבוצתי). האנליזה הקבוצתית נוסדה ע"י פוקס בלונדון, ומאז שלח המכון לאנליזה קבוצתית הלוונדוני (IGA) את נציגו לרחבי אירופה להקים מכונים להכשרת אנליטיקאים קבוצתיים. כיום מכונים כאלו פרוסים בין יוון בדרום לנורביגה בצפון, ובין ישראל במזרח לאירלנד במערב. השתתפתי בשלושת הכנסים התלת שנתיים האחרונים של החברה: בודפסט, הונגריה 1999, בולוניה, איטליה 2002, מולדה, נורביגה 2005, וכעת זה האחרון בדבלין, אירלנד, ואני יכול להעיד שכנסים אלו עוקבים אחרי מבנה קבוע וייחודי. אין קדם כנס לפני הכנס כפי שיש בכנסים של האגודה האמריקאית או הבינלאומית, אך הכנס מקיף 4 ימים מלאים. כל יום נפתח בקבוצות קטנות קבועות אליהן משוייכים כל באי הכנס (למעלה מ-550 הפעם!). באירלנד התקיימו לצד הקבוצות הקטנות גם קבוצות ביניים (כפי שנעשה בכנס הישראלי בשדרות) וגם קבוצת מטריצת החלום החברתי, שהונחתה על ידי 5 איש, ביניהם גורדון לורנץ, ממציא הגישה, ארל הופר, ושני ישראלים: רובי פרידמן וגילה עפר (הישג נאה לאנליזה הקבוצתית בישראל. מצטרף לכך שרובי פרידמן נבחר לוועד החברה הזו, כשלארשונה ישראל משמש בתפקיד בכיר כזה). הקבוצות הקטנות מהוות מקום בטוח ומשפחתי לעיבוד חוויות המשתתפים בכנס ולהפחת תחושת הניכור בכנס גדול. בקבוצה הקטנה שהשתתפתי היו 7 משתתפים מ-7 ארצות שונות ומנחה מארץ נוספת (אוסטריה) כך שזו באמת חוויה רבת-תרבותית. לאחר הקבוצות הקטנות התקיימה ההרצאה המרכזית של אותו יום, שהיתה תמיד סביב נושא הכנס: ייאוש, דיאלוג, תשוקה, Despair, Dialogue, Desire. מצאתי את ההרצאות מרתקות ומאתגרות, במיוחד מאחר ורבות מהן עסקו בנושאים שאני מחובר אליהם כמו הקבוצה הגדולה והלא מודע החברתי. חידוש טכני מועיל (שחלקו יישמנו בכנס שדרות) היה שתוכן ההרצאה הוקרן על המסך מאחורי כל מרצה, מה שהקל לא רק על כבדי השמיעה, אלא גם על אלה ששפת האם שלהם אינה אנגלית. אני מציע לאמץ את השיטה הזו בכל כנס בינלאומי. אגב, רוב המרצים והמגיבים אליהם, למעט מרצה אחת, היו גברים, מה שזכה לביקורת נוקבת של המשתתפים.

אחר הצהריים התקיימו שתי רצועות בנות שעה וחצי כל אחת, של 3 הרצאות קצרות, פאנלים, וסדנאות. כל מי שהיה בכנס שדרות יודע עד כמה קשה לבחור מתוך המבחר העשיר בכנס גדול כזה (וגם, עד כמה לפעמים קשה למציגים לקבל את הזמן הקצר של מקסימום 20 דקות שמוקצב להרצאתם). לי אישית היה קל לבחור מאחר ואירגנתי, יחד עם ארל הופר, פאנל שהתמשך לאורך כל ימי הכנס, על הלא מודע החברתי. בפאנל זה הופיעו בכל מושב 3 מרצים שהציגו את נקודת המבט שלהם על הנושא. כך התקבל פסיפס מלהיב של נקודות מבט על הלא מודע החברתי: הגדרות ותפיסות מוטעות שלו (הרצאת מבוא שלי), הקשר בין מטריצת החלום החברתי והלמ"ד החברתי (גורדון לורנץ), הלא מודע הקולקטיבי היונגיאני, הלא מודע המשותף לפי מורנו מייסד הפסיכודרמה, הלמ"ד החברתי והפרעות אכילה (הישראלי יהושע לביא), הלמ"ד החברתי של דרום איטליה, נרציסזם חברתי כיום כביטוי ללמ"ד החברתי, ועוד. במפגש האחרון התקיים דיון בנוכחות כל 17 המציגים והקהל, שלמדתי ממנו המון.

מי שמעוניין בחלק מהפרזנטציות של פאנל זה - ניתן להוריד אותן מן האתר שלי על טיפול קבוצתי. במרכז הדף הכולל מאמרים שלמים (<http://www.group-psychotherapy.com/articles.htm>) ניתן למצוא את המצגות לאחר לחיצה על הלינק המתאים תחת הכותרת: PRESENTATIONS PUBLISHED ON THIS SITE

כל יום הסתיים בקבוצה גדולה שכללה את כל באי הכנס. זו היתה הקבוצה הגדולה ביותר בה השתתפתי. תארו לכם 550 איש יושבים ב-5-6 מעגלים קונצנטרים במבנה עגול (הבנין בו הוכרזה למעשה הכרזת העצמאות האירית ב-1919), ומנסים לקיים דיאלוג. כמובן שכל המפגש הראשון סבב סביב "לא שומעים", כפי שברך כלל קורה בקבוצה הגדולה. מעבר להיבטים הטכניים זה מבטא התמודדות של כל משתתף עם מציאת קולו ומקומו בקבוצה הגדולה.

היום השני בקבוצה הגדולה התמלא במתחים ותוקפנות. מישהו הזכיר שבמבנה זה בו התקיימה הקבוצה הוטמנה פצצה לפני 25 שנה שלא נמצאה. מישהו אמר, "My name is Bomb" ומישהו אחר "פרק אותו מנשקו בהגיבו: "James Bomb". בעוד שבאגודה הבינלאומית לטיפול קבוצתי שאלת השפה תופסת מקום נכבד, בחברה לאנליזה הקבוצתית ההגמוניה הבריטית עדיין שולטת דרך השפה האנגלית. לפתע קמה אשה מרשימה בבגדים ססגוניים ממקסיקו, נעמדה במרכז החדר והחלה לנאום בספרדית על סובלנות כשבעלה מסייע לה בתרגום. ככל שהמשיכה, יותר אנשים גילו חוסר סבלנות והחלו לצעוק לה להפסיק לנאום ולשבת. הקבוצה התפלגה לשני מחנות, האחד תומך באשה

ובצעדה האמיץ, והשני מבקר אותה על שהפרה כלל לא כתוב כלשהו. האם ההתקפה עליה באה מכיוון שבלטה מדי בקבוצה הגדולה? מכיוון שדיברה ספרדית? מאחר והיתה אשה? או אולי מכיוון שהיה לה בן זוג לצידה לתמוך בה? כל האפשרויות הללו עלו לדיון.

הייתי מעורב באופן אישי בנושא המרכזי שעלה ביום השלישי. באתי מוקדם יותר לקבוצה כדי לתפוס מקום במעגל המרכזי, שמאפשר שמיעה טובה יותר של הדוברים, ושמרתי מקום לאשתי, שגם היא השתתפה בכנס. לפתע ניגש אלי גבר מכובד מראה ודרש שאפנה את הכסא שלי. הסברתי לו שאני שומר את המקום לאשתי, אך הוא טען שיש כלל נגד שמירת כסאות. אמרתי לו שאני לא מודע לכלל כזה, ובתגובה הוא ניסה לקחת את המקום בכוח! הגנתי על "הטריטוריה" שלי על ידי החלפת מקום זריזה מכסא לכסא, ולמזלי אשתי הופיעה במהרה והאיש מצא לו מקום אחר במעגל המרכזי. האמת היא שרעדתי מחימה וממתח, ומהר מאד פתחתי את הנושא בקבוצה הגדולה, תוך נסיון לשתף בחוויה שלי (למעשה הרגשתי שבא לי לחנוק אותו) ומבלי להצביע על האדם המסוים. כמובן שזה עורר דיון ארוך על נושא התוקפנות. כל כך קל גם לאנשים תרבותיים לעבור מויכוח מילולי למעורבות פיזית! הקבוצה התמקדה בנושא של זוגות והקנאה בהם בקבוצה הגדולה, תוך נסיון להפריד ביניהם. אכן, היה מספר לא רגיל של זוגות בכנס הפעם. בנקודה מסוימת פתח יריבי את פיו ואמר שהוא לא מבין איך אני טוען שהוא היה תוקפני, שהרי אני זה שהפעלתי כוח! האסוציאציה הפוליטית שלי, בה שיתפתי את הקבוצה היתה כיצד זה קורה שכאשר אנחנו הישראלים מגינים על הטריטוריה שלנו מפני תוקפנות - אנחנו מואשמים בתוקפנות! היום האחרון בקבוצה הגדולה היה די מאכזב. הקבוצה חזרה לדון בבעיית קשיי השמיעה בחדר העגול, ואף עלו הצעות לחלק את הקבוצה לשתיים בפעם הבאה. אני ראיתי בהצעה זו ביטוי נוסף של קנאה מצד אלו שהרגישו שהם לא מצליחים להפיק תועלת מהקבוצה הגדולה (כמו במשפט שלמה בו אמרה האשה: "גם לי, גם לך לא יהיה - גזורו!").

האם אני מצליח להעביר את ההרגשה בקבוצה גדולה? ברור מדוע אני אוהב קבוצות גדולות!

חיים וינברג

haimw@group-psychotherapy.com

סדנא מקצועית בייעוץ פילוסופי ובפילוסופיה יישומית

מהו ייעוץ פילוסופי?

הפילוסופיה מבקשת להבין את האדם ואת העולם סביבו. בתוך כך פיתחה הפילוסופיה במשך אלפי שנים מגוון עשיר של תפיסות עולם. הפילוסוף מוכשר ומצויד במתודולוגיות לחקירה, ביקורת ופיתוח של השקפות עולם. הפילוסופיה היישומית נוטלת את היכולות, הכישורים והפרטואר הפילוסופי ורותמת אותם לתהליך ההבנה, החידוד והיצירה של הנועץ. היעוץ הפילוסופי מלווה את האדם החוקר והשואל בהתלבטויותיו, נוגע עימו במקומות העמוקים של קיומו, ועוזר לו לרכוש מיומנות בהתמודדות פילוסופית עם החיים, ומצביע על תפיסות עולם חלופיות אפשריות לנועץ.

על הסדנא

כל קבוצת מפגשים תתחיל בקונקרטי והמוכר, תחלף מתוכו את השאלות העמוקות ותתרום אל המופשט והעמוק - וכל זאת כדי לשוב בסוף היחידה ולעשות שימוש מושכל ומפורה בתובנות שעלו לשם התמודדות מחודשת עם המקרה הקונקרטי. במהלך התהליך ניחשף ליידע מן התחום התיאורטי והמעשי: מתחום התיאוריה: טקסטים מכוננים מתחום הפילוסופיה המערבית; טקסטים מתחומי התמחות בפילוסופיה; גישות מרכזיות בספרות הייעוץ הפילוסופי; גישות מקובלות במכונים ובאיגודים בעולם מתחום המעשה: מפגש עם מקרים מספרות הייעוץ הפילוסופי; מפגש עם מקרים מן העבודה השוטפת של חברי פילוהרמוני מול הסקטור הראשון והשלישי; מפגש עם מודלים ומקרים לייעוץ אישי; הכרה והתנסות במחקרים, כיווני התפתחות וגישות חדשניות בתחום.

למי מיועדת הסדנא

אנשי מקצוע מתחומי הייעוץ בתחום האישי והארגוני הנושאים בניסיון עבודת הנחיה ויעוץ ליחידים ולקבוצות; ובעלי סקרנות ורצון להתמודד עם חומרים תיאורטיים פילוסופיים ושילובם בעבודה.

על מנחה הסדנא: ד"ר אלי אילון

ראש מכון פילוהרמוני לייעוץ פילוסופי אסטרטגי, פילוסוף וסופר. דוקטור בפילוסופיה, מוסמך במנהל עסקים ובוגר במוסיקולוגיה - מן האוניברסיטה העברית בירושלים. צבר 20 שנות ניסיון כיועץ ליחידים, לייזמים ולארגונים בסקטור הראשון והשלישי. שימש כמרצה בחוגים לפילוסופיה ולחינוך באוניברסיטה העברית ובאוניברסיטת חיפה. הוביל הרצה והנחה בכנסים בינלאומיים לרבות בתחום הפילוסופיה היישומית.

כיום מוביל אילון ביחד עם פילוהרמוני מחקר בהשתתפות חוקרים ויועצים פילוסופיים מן העולם בתחום השימוש במוסיקה בתהליך הייעוץ הפילוסופי. מחבר הספר: "יצירה עצמית: חיים אדם ויצירה בהגותו של ניטשה" בהוצאת מאגנס (2005); מחבר הרומן: "קריסטל בגדד" בהוצאת כרמל בדפוס (2008). פרסם מאמרים מקצועיים בכתבי עת מובילים בארץ ובעולם בתחום הפילוסופיה העיונית והמעשית.

סדנאות נוספות של פילוהרמוני

- יצירה עצמית:** הפילוסופיה בשרות יצירת החיים שלי - סדנא לקהל הרחב מסע אישי ההופך את החיים להרפתקה פילוסופית ואת הפילוסופיה למקור השראה ויצירה בחיים.
- חיים אדם ויצירה:** סדנא על האדם, חייו ואושרו - סדנא לקהל הרחב היכרות עם הסוגיות המרתקות והפילוסופים המרכזיים תוך זיקה אל חייו.
- הגיע הזמן:** סדרת סדנאות ללימוד פילוסופיה בזיקה אל החיים סדנאות ללימוד פילוסופיה בדגש על הקשר בין הרעיונות הפילוסופיים ובין סוגיות מחיי היום יום.
- נוער שוחר פילוסופיה:** סדנאות לחטיבת הביניים ולתיכון. מפגש מאתגר עם הפילוסופיה, גירוי המחשבה, והתנסות בפיתוח רעיונות ובכתיבה פילוסופית.

מדור הכשרה 03-5601005

פילוהרמוני משרד ראשי - רח' כתרילאל 4 ירושלים
סניף תל אביב, רח' קהילת ונציה 12, מבטים, בית מגור, סניף ויצו - החלוץ 47, בית הכרם, ירושלים

הסדנאות תתקיימנה בתל אביב וירושלים | פרטים נוספים באתר www.philoharmony.com



המרכז לאימון בקבוצה מזמין אתכם להצטרף אליו

ביום ב' 27.10

תפתח קבוצת אימון חדשה - 12 מפגשים בין השעות 17:19:30

ביום ד' 17.12

נקיים במשותף עם הפסיכותרפאיסט - אסף רולף בן שחר סדנה, שכותרתה "לרקוד יחד במרחב שבין אימון לטיפול" במטרה לבחון את האפשרות של אימון ולטיפול מקום משלים בהתמודדות עם אתגרים מודרניים ומתוך אמונה שרק דיאלוג פתוח ולא שיפוטי יסייע לנו להשתמש במיומנות ובמקצועיות בכלים העשירים של שני העולמות

ביום ב' 5.1

יפתח מחזור הכשרה חדש של מאמנים בקבוצה - מוזמנים מאמנים, מטפלים ומנחי קבוצות

לפרטים נוספים

www.groupcoaching.co.il | carmella@groupcoaching.co.il

כנס סופשבוע קבוצות אוקטובר 2008

"לקרוא לילד בשמו"

בכנס זה ננסה לחקור ולהבחין בין רבדיו השונים של המרחב הקבוצתי, כשדה בו זמני של השלכה ושיחזור מול יצירה והתחדשות, אישית וקבוצתית, תוך רגעים בהם נעזר "לקרוא לילד בשמו".

נדמה, כי רבות דיברנו אודות יתרונן של המרחב בקבוצה כמרחב סימבולי "מכיל דיו" המאפשר לנו להשליך, להכיל, ולעבד תהליכים ורגשות מודעים ולא מודעים שאינם מעוכלים דיים - אך לא דיברנו די אודות רגעי ההתרחשות של הממשי שמעבר לסימלי והמשחקי שמעבר למכיל.

בכנס זה אנו מבקשים להתמקד ביתרונה ויחודה של הקבוצה ביצירת רגעים אלה בהם מהווה המיכל שדה העברתי ריאלי להתרחשות שאינה רק יצוג של עולם פנימי משוחזר.

נרצה לחוות ולגלות כיצד ה"ש" המתהווה במפגש - בורא את ה"דבר" העכשווי של הממשי. ננסה לזהות ולהבין את הזיקה בין שני תהליכים אלה של המחולל והמתחולל ולבחון את התנאים לרשות האישית, הבינאישית והקבוצתית, לקרוא ל"ילד בשמו" בנושאים כמו: פנטזיה, סצינות, משאלה, מימוש וזהות.

סוף שבוע קבוצות של העמותה הישראלית להנחיה וטיפול קבוצתי יערך בחיפה במלון הר הכרמל בתאריכים 30.10 עד 1.11

פרטים וטפסי הרשמה באתר העמותה www.isragroupttherapy.co.il/default.asp?kat=95

הנחיית קבוצות בשילוב אמנויות

התכנית מכשירה אנשי מקצוע מתחומים שונים בהנחיית קבוצות בשילוב אמנויות. היא נולדה מתוך ההכרה שהקבוצה היא כלי עבודה יעיל, הכרחי ועצמתי בארגונים, במוסדות, במערכות ובמסגרות שונות. ייחודה של התכנית הוא בשירת האמנויות לתוך ההנחיה מתוך הכרה בכוחן לאפשר גישה לתהליכים שאינם נגישים באופן מילולי בלבד. במקום שבו נגמרות המילים - מאפשרות האמנויות ביטוי לעולם שמעבר למילים. ידע תיאורטי ומעשי רחב ומעמיק בתחום הקבוצות והתהליכים הקבוצתיים בשילוב כלים אמנותיים מאפשר למנחה רפרטואר מגוון ועשיר של התערבויות הנחייה. התכנית בנויה על אינטגרציה של שני תחומי הידע: הנחיית קבוצות ושימוש באמנויות בהנחיה.

למי מיועדת התכנית?

התכנית מיועדת לאנשי מקצוע, המעוניינים לרכוש הכשרה בהנחיית קבוצות בשילוב האמנויות: אנשי טיפול, אנשי חינוך וקהילה, יועצים חינוכיים, יועצים ארגוניים, מנהלים, מנהלי משאבי אנוש, אנשי סיעוד, מנהלי הדרכה, בעלי תפקידים העובדים עם קבוצות ומובילים צוותים.

מה בתכנית?

- דינמיקה קבוצתית בשילוב אמנויות: מוסיקה, פסיכודרמה, תנועה ואמנות פלסטית
- תיאוריות וגישות בחשיבה הקבוצתית הפסיכודינמית (ביון, פוקס, וויטאקר, מקנזי ואחרים).
- התמודדות עם תופעות ייחודיות בקבוצה כמו: קנאה ותחרות, קונפליקטים, אינטימיות ועוד
- מושגי יסוד בפסיכולוגיה ובפסיכופתולוגיה
- מיומנויות הנחיה
- הנחיית עמיתים
- הדרכה בהנחיית קבוצות במסגרות שונות
- פיתוח מותג אישי ושיווק עצמי כמנחה קבוצות
- 4 סדנאות מרוכזות בתחום הנחיית קבוצות באמצעות אמנויות:
- פסיכודרמה, תנועה, מוסיקה ואמנות פלסטית

תהליך הלימוד

הלמידה התיאורטית והיישומית מתבססת על השתתפות בקבוצות דינמיות מילוליות ובשילוב אמנויות. הלימוד דרך החוויה מאפשר העמקה של הבנת התהליך הקבוצתי ושפת הקבוצה. ההתנסות באמצעות האמנויות הופכת את המסע הקבוצתי לעצמתי ורב-ממדי ומאפשרת הפנמה של הידע התיאורטי באופן ייחודי ומשמעותי. אין צורך בניסיון קודם באמנויות. בגרי התכנית יקבלו תעודה של מנחה קבוצות בשילוב אמנויות מטעם מכללת לוינסקי לחינוך.

מרכזות התכנית:

אריאלה ברזל, פסיכודרמטיסטית, מטפלת ביצירה והבעה, מנחת קבוצות, מדריכה
מוניקה טנאי, מטפלת במוסיקה, מנחת קבוצות, אנליטיקאית קבוצתית, מדריכה

היקף

תכנית דו-שנתית בהיקף של 196 שעות בודדות בשנה (7 ש"ש בשנה). יום ד, בשעות 14:00-20:00. בנוסף יתקיימו מדי שנה בחופשות סדנאות מרוכזות.

תנאי קבלה

- בעלי תואר ראשון לפחות
- הרשמה וריאיון קבוצתי

לפרטים והרשמה: סימה בן- מזכירות היחידה להשתלמויות 03-6902482



1000 מילים לקונפליקט, דיאלוג ופיוס

אבישי זאבי MA פסיכולוגיה חברתית



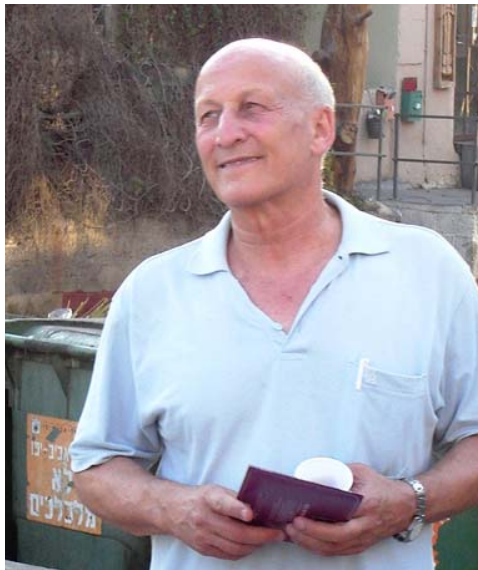
התבקשתי על ידי העורך לסכם בלא יותר מ-1000 מילים עשיה מקצועית עניפה של אדם שזה עתה הלך לעולמו לאחר מאבק ממושך במחלת הסרטן. משימה קשה, על אחת כמה וכמה כשמדובר באדם שפועלו קשור בקונפליקטים (מן הקשים ביותר שקיימים בשדה), דיאלוגים בין חלקים מסוכסכים ולעיתים אף בפיוס. העובדה שאני אחד מתלמידיו, אינה מקילה על המשימה, היא אף מכבידה. נעזרתי בספרו האחרון, "ספר את חייך" (2006) המסכם, בגוף ראשון, את עבודותו בזווית ראייה מפוכחת ואמיצה.

פרופסור דן בר און, בן למשפחה אשר עזבה את גרמניה בשנת 1933, נולד בחיפה חמש שנים לאחר העליה לארץ ובהמשך, עזב את בית הוריו ועבר להתגורר בקיבוץ 'רביבים' אשר בנגב, והסביר זאת: "מעין אשליה של שלמות של להיות צבר ישראלי ללא סימני שאלה". החל ללמוד במחזור הראשון של המחלקה למדעי התנהגות באוניברסיטת בן גוריון בנגב, תוכנית חדשנית אשר ייחודה היה בהוראה משולבת של פסיכולוגיה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה. בהמשך, לאחר מלחמת יום הכיפורים, למד באוניברסיטה העברית תואר שני בפסיכולוגיה קלינית ולאחר מכן השלים את לימודי הדוקטורט, גם באוניברסיטה העברית. סימני השאלה מהם ניסה להימנע עם הפיכתו לחבר קיבוץ החלו לצוץ מחדש לאחר סיום הדוקטורט ואלו, התוו יותר מכל את דרכו האישית-מקצועית.

דן היה אדם שאהב סיפורים. עם קביעה זו יהיה קשה להתווכח. הוא ידע להקשיב לסיפורים והצליח לזהות בהם רבדים עמוקים ונרחבים. הוא כתב: "אנשים שסיפרו את סיפורם, רכשוהו מחדש כחלק מההערכה העצמית החיובית שלהם, בכך שהם לוקחים מהתחום הציבורי את ההכרה בלגיטימיות של סיפורם ויוצרים לעצמם ייחוד אישי, במיוחד כאשר המראיין או המנחה מאפשרים לייחודיות הסיפור האישי להתגלות ולהיות במרכזה הבמה... לתהליך הסיפורי והדיאלוגי ישנן השפעות מרפאות. בין השאר, בזכות תחושת הבעלות הפרטית על הסיפור, הרחק מהנרטיב הקולקטיבי, תוך שימוש בייחודו... (2006; ע' 36). תוך האזנה למה שמסופר ולמה שאינו מסופר הוא הצליח לשרטט קווים עדינים בין הסיפור האישי לבין הסיפור הקולקטיבי. קווי המתאר המצטברים לאיטם חושפים את הדינמיקה במהלכה סיפורים אחדים מושגים בעוד שאחרים מקבלים את מלוא המרחב.

הדוגמה הראשונה לעבודתו הייחודית של דן היא בחירתו האמיצה במוקד קונפליקט מורכב ועוצמתי: סיפורים שסופרו סביב ההקשר היהודי-גרמני לאחר השואה. רבים מאיתנו הורגלנו לשמוע סיפורי שואה של ניצולי שואה ובני דורות ההמשך אך דן הביא את קולותיהם הלא מוכרים של בני ובנות מחוללי השואה הנאצים. היתה זו הפעם הראשונה בה נשמע הקול הזה באופן פומבי. תחילה, בראיונות אישיים אשר הובילו להיכרות עם 'מורשת השתיקה' ובהמשך באמצעות כינון של קבוצות (To Reflect and Trust) TRT. קבוצות אלו, בהן היו חברים בנים של ניצולי

המורכבים שאסף במהלך השנים לכדי רעיונות מאתגרים אשר משקפים, שוב ושוב, את החיבור הבלתי ניתן להתרה בין האישי לבין הקולקטיבי. המשגות כמו 'היחומה הכפולה' ביחס לשתיקה וההשתקה של נרטיבים שונים הקשורים לשואה או תיאור הבנית זהות אישית-חברתית באמצעות דיאלוג עם 'האחר' - כל אלו היו מכוונים לעבר מעורבות אמיצה בשיח יום יומי ונסיון לכוון מציאות אלטרנטיבית. לא פעם שילם דן מחיר בגין בחירתו לעסוק בנושאים טעונים ובמתודה מדעית נרטיבית, בחירות אשר הובילו כדבריו, לתחושת "זר ודחוי במקצת".



דן בראון ז"ל

עבודתו של דן אופיינה במתן הזדמנות לסטודנטים לקחת חלק פעיל ושווה בעשייה. קריאה בספרו האחרון מגלה מתן קרדיט אמיתי המוענק על ידו לסטודנטים שנקרו לדרכו. דן היה מנחה נדיר אשר השקיע, בהתלהבות, בהנחית הסטודנטים שלו לא פחות מאשר בעבודותיו שלו. תעיד על כך עשייתם העשירה של סטודנטים ממשיכי דרכו. גם לי היתה הזכות להיות מונחה על ידו במהלך לימודי הדוקטורט שלי, אך לצערי לא הספקנו להשלים את התהליך בשל מותו. אך אני מודה על ההזדמנות שהיתה לי ללמוד ממך, יהי זכרך ברוך.

*סייעה בכתיבה נגה עיני (MA), גם היא סטודנטית של דן

שואה ובנים של מחוללי שואה, נפגשו בשנים 1992 עד 2003. המשתתפים סיפרו זה בפני זה את סיפור חייהם וניתן היה לשמוע את קולותיהם של בני הדור השני היהודי המספרים על ילדות מוגנת ועל שתיקת הוריהם ואילו בני הדור השני הגרמני סיפרו על כך שהם "הרגישו עקורים, במובן הפסיכולוגי, מתחושות הבסיסיות של אמון וכבוד בעקבות מעשי אבותיהם. הם הרגישו שאמנם מבחינה פיזית שורשיהם קיימים אולם אין ביכולתם להזין אותם רגשית היות שהם 'הורעלו'". במפגשים הבאים עלו נושאים רבים, כמו: המפגש בין המציאות הפנימית של הקבוצה לבין המציאות החיצונית העוינת, נושאים הקשורים להיררכיה וא-סימטריה, שאלת הפיוס ועוד. הסתבר, שהעברה בין דורית של טראומת השואה אינה ייחודית רק לדור השני של ניצולי השואה אלא היא מנת חלקם גם של בני מחוללי השואה; זהו קול שלא קיבל במה בנרטיב היהודי הקולקטיבי הדומיננטי ומכאן עוצמתו. הדי המפגשים הללו הובילו לכינון של קבוצות מפגש נוספות אשר נפגשו בהם חברים מאזורי קונפליקט אחרים כמו: דרום אפריקה, צפון אירלנד ואף השותפים לסכסוך הפלשתיני-ישראלי.

העיסוק בסכסוך הפלשתיני-ישראלי הוביל ללידת פרויקט PRIME (Peace Research Institute in the Middle East), פרויקט משותף לדן ולפרופסור סמי עדואן. הימים היו ימי הסכם אוסלו ובמהלך קבוצות מפגש של מורים יהודים-ישראלים ופלשתינים סופרו סיפורי חייהם של חברי הקבוצה. המשימה היתה לגבש ספר לימוד אשר יגולל את הנרטיב הפלשתיני והישראלי, זה לצד זה, לא זה על חשבון זה של האחר. התוצר המוגמר נלמד בכיתות, פלשתיניות וישראליות. מרגש לראות כי לאורכו של הספר מוצגים שני טורים: טור אחד מגולל את הנרטיב הפלשתיני, טור שני מגולל את הנרטיב הישראלי וביניהם טור שורות ריק כדי לאפשר לתלמידים להביע את עצמם, לתקן, לכתוב הערות, תגובות ומחשבות. במובן הפילוסופי-פסיכולוגי משמש הטור כמרחב ביניים בין הנרטיבים.

מפגשים ברוח דומה של סטודנטים יהודים וערבים התקיימו גם בהקשר יום-יומי מציאותי יותר, באוניברסיטת בן גוריון בנגב. לאחר כמה שנים של למידה הבשיל מודל ההנחיה לכדי סדנא בשם: "דו קיום דרך סיפורי חיים", אשר הונחתה במשותף על ידי דן ופאטמה קסאם, ובהמשך על ידי דן ורפיקה עות'מאן. רצה הגורל, לטוב או לרע, קיומה של הסדנא בפורמט הנוכחי בפעם הראשונה היה כמה ימים לאחר פרוץ אינתיפדת אל-אקצה. על רקע מתוח זה נפגשו שני קצוות העימות, תחילה בנפרד ולאחר מכן במשותף. הסטודנטים סיפרו לחברי הקבוצה את סיפורי חייהם האישי אשר הדהר על מיתרי הסיפור הקולקטיבי: שואת היהודים באירופה מחד וגירוש הפלשתינים מארץ ישראל מאידך.

עבודותיו של דן, אלו, הקבוצתיות, אשר תיארת בקצרה כאן ואחרות, מאופיינות בחיבור אותנטי למציאות יום יומית וברגשות כנה לחבריהן בניגוד לעבודות מסורתיות בפסיכולוגיה אשר מתקיימות במעבדה נייטראלית ומנוכרת. דן, בהיותו מחויב לשיח האקדמי, הקפיד להמשיג את החומרים

לחצו והצטרפו לקידום חוק היועצים הארגוניים בישראל

מפקד היועצים הארגוניים בישראל

המסלול האינטגרטיבי להכשרת מנחי קבוצות בגישות הוליסטיות

תכנית הכשרה דו-שנתית בבית הספר להשתלמויות - המכללה בווינגייט



רקע: בעידן זה שבו משגשגות גישות ושיטות שונות של הדרכה ושל הנחיה עלינו לבחור בחכמה את המדיום המתאים לנו ולאנשים שאנו עובדים אתם. המסלול האינטגרטיבי מיועד למנחי קבוצות שעברו הכשרה בסיסית או אנשי חינוך ומקצוע העובדים עם קבוצות, המעוניינים לרכוש ולשכלל מיומנויות הנחיה ולהעמיק את הידע הפורמלי והמעשי באסכולות הנחיה שונות. ייחודו של מסלול זה הוא בנקודת המוצא שלו - השילוב ההוליסטי החכם (האינטגרטיבי) של גישות שונות על ידי חשיבה ביקורתית ועצמאית.

מטרות התכנית

להכשיר מנחים להנחיית קבוצות בגישה רבת-תחומית המשלבת עבודה והתפתחות בקבוצה בתחומי הגוף, הרגש והרוח. לפתח את תפיסת העולם של כל מנחה-סטודנט, ולהרחיבה להבנתם של מנגנוני שינוי והתפתחות, של גישות ושיטות הנחייה, ושל התהליך האישי והקבוצתי.

לפתח אצל המשתתפים מיומנויות תכנון והנחיה לקבוצות הממוקדות בנושא מסוים ובמטרה מסוימת. להקנות למשתתפים ידע וכלים אתיים להנחיית קבוצות בתחומי הבריאות, הרווחה, החינוך, ההתפתחות וההעצמה האישית זאת מתוך תפיסת עולם אינטגרטיבית - משלבת חכמה.

לאפשר למשתתפים ללמוד, לתרגל ולשכלל את מיומנויותיהם בסביבת לימודים באמצעות התנסות תומכת. תחומי הלימוד - פסיכולוגיה הוליסטית בהנחייה, תאוריות להתפתחות הקבוצה, מיומנויות הנחיית קבוצה - ממרתון ועד קבוצה ארוכת טווח, מבוא לתורת הנפש הבודהיסטית, מיינדפולנס - מיומנויות בסיס, אומנויות וריפוי בהנחיית קבוצות, דרך הגוף - סדנא בתנועה וקול, התמודדות עם אבדן ושכול - מפילוסופיה בודהיסטית להנחיית קבוצות, הינשוף והמרפא - שמאניזם והנחיית קבוצות, פסיכודרמה בקבוצה, מטאמורפוזות - מסע מטאמורי בבכי הנפש, כלים להערכת פסיכופתולוגיה בקבוצה.

מבנה הלימודים והיקפם

מסלול ההכשרה אורך ארבעה סמסטרים, ובחופשות (סוכות, חנוכה, פסח וקיץ) יתנהלו 6 סדנאות מרוכזות. במוקד הסמסטר הרביעי והאחרון עומד פרקטיקום אישי בהדרכה ובליווי מנהלי התוכנית. סה"כ, המסלול כולל 716 שעות.

לפרטים והרשמה - מנהלי התכנית
מילי שוקפיש 09-7727164, 050-5621283 milystok@013.net.il
ד"ר תמיר רוטמן 054-5953234 rotman@free-center.org

אתר התכנית www.holisticart.co.il
מזכירות המכללה שיחת חנים 1-800-22-45-25
<http://center.wincol.ac.il>



ההרשמה נסגרה
 נא לפנות לגבי מועד
 נוסף שיתקיים
 בדצמבר!

פסיכודרמה

מרתון ייחודי למנחי קבוצות ולמטפלים

בהנחיית ד"ר יהודית ריבקו

סדנת סוף שבוע אינטנסיבית בקיבוץ ענבר שבגליל, 21-22 לנובמבר 2008

קהילת קבוצות מזמינה אותך לסוף שבוע מיוחד במינו בנושא פסיכודרמה. בואי להתנסות בחוויה מעצימה ומרתקת, המשלבת גוף-נפש-קוגניציה. ההתנסות בסדנא תקנה לך, איש המקצוע, ארגו כלים של טכניקות פסיכודרמה מגוונות ותעשיר את עולמך המקצועי בהרחבת רפרטואר העבודה הקבוצתית שלך. כמו כן, תתנסה בהנחיית וויניטות באמצעות מיומנויות התערבות הפסיכודרמה. בסדנא תלמד/י את העקרונות עליהם מושתתת התיאוריה, ותעמיק/י את ההבנה של אחת מהפרדיגמות הקבוצתיות העוצמתיות והוותיקות ביותר. קהל המשתתפים במרתון יורכב מעשרה עד עשרים אנשי טיפול והנחיה: עו"סים, פסיכולוגים, פסיכיאטרים, יועצים חינוכיים, פסיכודרמטיסטים, מנחי קבוצות, יועצים, מאמנים ומטפלים באמצעות הבעה ויצירה.

עלויות:
 900 ש"ח לאדם בחדר זוגי
 לשני משתתפים שיגיעו יחד תינתן הנחה של 200 ש"ח
 לנרשמים עד 15.10.08 העלות היא 790 ש"ח.

יום שבת 22.11
 06:30-07:30 חיבור לגוף בהליכת בוקר (למעוניינים)
 07:30-08:30 ארוחת בוקר
 08:30-10:00 חלומות, פסיכודרמה וטיפול קבוצתי - חצי קבוצה עובדת וחצי קבוצה צופה הפסקה 10:00-10:15
 10:15-11:45 חלומות, פסיכודרמה וטיפול קבוצתי - חצי קבוצה עובדת וחצי קבוצה צופה הפסקה 11:45-12:00
 12:00-13:30 תיאוריה - שיעור 2 ארוחת צהריים 13:30-15:00
 15:00-16:30 התנסות ועיבוד הפסקה 16:30-16:45
 16:45-18:15 התנסות ועיבוד הפסקה 18:15-18:30
 18:30-19:00 סיכום הכנס ופרידה

יום שישי 21.11
 10:30-11:00 התכנסות ודברי פתיחה והיכרות
 11:30-13:00 התנסות 1 - חימום ועיבוד הפסקה, התארגנות בחדרים וארוחת צהריים קלה 13:00-14:00
 14:00-15:30 התנסות 2 - תרגול פסיכודרמה ועיבוד הפסקה 15:30-15:45
 15:45-17:15 התנסות 3 - תרגול פסיכודרמה ועיבוד הפסקת קפה 17:15-18:00
 18:00-19:00 שאלות, הדרכה ותשובות בפסיכודרמה (תיאוריה ופרקטיקה) ארוחת ערב 19:30-20:30
 20:30-22:00 התנסות 4 - חוויה סוציודרמטית

ד"ר יהודית ריבקו - מדריכה ומטפלת בפסיכודרמה בקליניקה פרטית, אנליטיקאית קבוצתית, מרצה במכללת אורנים ומנהלת את מכון יעד - מכון רב תחומי www.m-yaad.com, חברה בצוות הליבה של קהילת קבוצות.



eitan@igroups.co.il
www.igroups.co.il

לפרטים נוספים: רותם, רכזת קהילת קבוצות
 050-6005660 | 03-6990552

קבוצות
 קהילת מנחי
 הקבוצות בישראל

FAMILY CONSTELLATION

אילת דה-פיצ'וטו

סבתא, לאמי יש אמא. אני חלק מדור של נשים. איני יתומה בעולם זה כמו שחשתי את עצמי ואת אמי."

בקונסטלציה זו נחשף חוסר סדר באהבה. ORDERS OF LOVE

כמו שמכנה זאת ברט הלינגר. לכל אחד מבני המשפחה לדורותיה יש את מקומו הנכון במערכת. כאשר איננו ניצבים בו ומנסים, לדוגמא, להיות הורה להורינו, האהבה במשפחה אינה יכולה לזרום בחפשיות. חלק ממטרות הקונסטלציה המשפחתית היא להעלות דינמיקות חבויות, להתיר תסבוכות ולהשיב את הסדר על כנו. העבודה הני"ל אפשרה ללקוחה לחוות בכמה רבדים - רגשי, קוגניטיבי וגופני, את הסדר הבריא של הדברים. הדוגמא הבאה גם מאפשרת לראות כיצד עבודה זו חושפת דינמיקות חבויות ובכך מאפשרת תנועה לכיוון החלמה - אשה שעמדה בפני פרידה מבעלה, ראתה בהעמדה הראשונית כיצד שני ילדיה נקרעים בינה לבין בעלה. הבן הבכור עמד ליד אביו ואילו הבת הקטנה עמדה ליד אמה, אך שניהם התבוננו חליפות פעם באם ופעם באב מבלבלים. עברה, תמונה ראשונית זו הספיקה כדי לראות כיצד מושפעים ילדיה מהתהליך והיא החליטה לפנות לטיפול זוגי לפני שתחליט על הצעד הבא. העמדת נציגים במרחב ממחישה באופן ברור כיצד אנו מחוברים אחד לשני כמו חלקים במוביל. כשחלק אחד במערכת זו כל המערכת כולה מושפעת.

ישראל 2008, עבודה עם צוות טיפולי. הצוות נתקל בקשיים במהלך טיפול במשפחה (הפרטים המזוהים הושמטו). אחת מבנות הצוות בחרה אנשים מהקבוצה לייצג את ההורים, את בנם ואת הצוות המטפל. העמדה הראשונית הראתה את הבן עומד בין הוריו. אביו מימינו ואמו משמאלו. הוא דיווח שצד ימין חש בטוב ואילו צדו השמאלי כואב מאוד. מבטו הופנה מטה כמתבונן במשהו או במישהו על הרצפה. תנועה זו יכולה לעתים להעיד על כך שאדם שנפטר שוכב שם או עובר/תינוק שנפל. החלטתי לנסות להוסיף נציג לאדם או לתינוק שנפל. לאחר שבקשתי מאחד מחברי הקבוצה להשתרע למרגלותיהם על השטיח, האם חשה הקלה. הצוות המביט במשפחה, אינו זוכה לתגובה מכיוון שמבטם של אלה מופנה לנציג שלמרגלותיהם. הם שקועים בעולמם. האבל ממלא את ליבם והם אינם פנויים לראות את הושתת היד של הצוות. רק לאחר שהבן מתרחק מהם ועובר לעמוד לצד הצוות הם מביטים לעברם בכאב רב. האם מבקשת את בנה לחזור ולעמוד לצידם, אך הוא מתרחק עוד יותר. בעבודה זו משתמשים במשפטים בסיסיים וראשוניים המתארים מצב ללא בקורתיות. החלטתי לנסות משפט שחשתי שהוא מרחף בשדה. בקשתי מאחת מחברות הצוות לחוש האם נכון לה לאמר - "אני המטפלת ואני פה כדי לתת שירות. בנכס הוא באחריותכם". היא עצמה עיניה לרגע והחליטה לאמר זאת. בזמן שהמסר הועבר התבוננתי בפניהם של ההורים וראיתי בהם הבעה של הקלה.

← המשך בעמ' הבא

הטיפול מתבצע כאשר הקבוצה יושבת במעגל. אחד המשתתפים המעוניין לעבוד בוחר אנשים מתוך הקבוצה שייצגו עבורו את המערכת שאותה הוא מבקש לבדוק - משפחה, ארגון, יחסים חברתיים וכדומה, ומעמיד אותם במרחב. הם מצידם ממחישים עבורו את מפת מערכת היחסים. פה מגיע החלק הקשה יותר להסבר: בהעמדה הנציגים מתחברים לשדה מידע אוניברסלי. הם הופכים לתחנות ממסר המעבירות את תחושות, רגשות ומחשבות האנשים אותם הם מייצגים. מול עינינו נפרשת תמונה חיה המעניקה חוויה רגשית עמוקה.

אתם מכירים את הסיטואציה בה אתם נכנסים לחדר בו משוחחים חברים או מכרים, חשים אווירה דחוסה ושואלים - מה קרה? ברגע זה פסענו לשדה אנרגטי. בשדה אנרגטי כזה עומדים הנציגים בקונסטלציה.

גרמניה, מאי 2008. 80 מנחי קונסטלציה מ-25 מדינות נפגשו לשבוע של הדרכה בכפר קטן וצורני, ברנרד שליד מינכן. התחלקנו לקבוצות עבודה קטנות. אחת המשתתפות בקבוצתי מעוניינת לעבוד על יחסיה עם אמה. בעקבות הפרטים שספרה למנחה, זו מבקשת ממנה שתבונן מסביב, תבחר נציגות עבודה, עבור אמה, עבור האם הביולוגית של אמה ועבור האם המאמצת של אמה. היא ניגשת לארבע משתתפות ושואלת אותן האם יסכימו לעמוד כנציגות עבודה. כולן מסכימות והיא מובילה אותן אחת אחת באיטיות בכתפים ומעמידה אותן במרחב היכן שהיא חשה בגופה שהן צריכות לעמוד יחסית אחת לשניה. היא מתיישבת ומתבוננת בתמונה התלת ממדית שהתגלתה מול עיניה. היא ואמה עומדות כתף לכתף מול האם הביולוגית של אמה, כאשר מאחוריהן במרחק מה ניצבת האם המאמצת. כיוון המבט והמרחק בין הנציגות מלמד אותנו שהלקוחה מזדהה עם גורל אמה כילדה מאומצת. לדבריה, אמה חיה בתחושת החמצה שלא הכירה את הוריה. שתי המשתתפות שייצגו אותה ואת אמה דיווחו על רגשות כאב, בקורתיות וכעס שעלו כלפי האם הביולוגית. המנחה מבקשת מהבת לאמר לאם - "זוהי אמך. היא הנכונה עבורך. אני ילדתך". היא פורצת בבכי ואומרת, "אבל היא נטשה אותה". דינמיקת היחסים בין האם לבת עולה על פני השטח - הבת ניסתה למלא את החלל שנוצר בחיי האם כילדה מאומצת, לגונן עליה מפני גורלה וכך בעצם להוות תחליף אם. המנחה מבקשת מהנציגה לשבת ומזמינה את הלקוחה לעמוד בנעלי סבתה הביולוגית. היא מתמקמת, חשה את גופה במרחב בקודה זו. לאחר מספר דקות שואלת אותה המנחה - "מה את חשה?", והלקוחה עונה בחיך - "אמא, אשה, פשוט אנושית. נסיבות חיי הובילו אותי למסור את בתי לאימוץ". נשימת הקלה נשמעת ממנה. כעת הרבה יותר קל לה להתבונן באמה. לאחר מספר דקות היא אומרת לה - "היא הנכונה עבורך. היא אמך ואני בתך". האם פורצת בבכי ומתקבלת בחבוק על ידי אמה. לאחר שכולם התיישבו הלקוחה משתפת במה שהיא חשה בפעם הראשונה בחייה - "יש לי

אני רוצה לספר לכם על טיפול עוצמתי וחדש יחסית בישראל - FAMILY CONSTELLATION - התנסיתי בו בפעם הראשונה לפני ארבע שנים בהונג קונג, מאי 2004.

חבר הונג קונג אמר לי, את חייבת לבוא הערב למפגש שלנו. מההתלהבות שלו הבנתי שאסור לי לפספס את זה. ברחוב צדדי באחד מהאזורים הפחות שוקקי חיים בעיר הידידותית הזאת, הצטרפתי לקבוצה של עשרים איש שישבה ספוגה ואפופה בעבודה כבר כשעה. זה לא דמה לשום דבר אחר שהכרתי. המנחה, אשה טאיוואנית נאה בעלת פנים רחבים הלכה בתוך המעגל בין חברי הקבוצה שעמדו במקומות שונים בתוכו. חלקם כואבים, חלקם מביטים הרחק קדימה ואחרים מבקשים את עיני הנציג שליידם. עם הלקוחה, שבקשה להעמיד אנשים אלה כנציגים למשפחתה, המנחה לא החליפה מלה. חברי הקבוצה הישובים במעגל ישבו דוממים. התנועה היחידה שהיתה בחדר התרחשה במרכז המעגל. זה סתר את כל מה שידעתי עד אז על טיפול קבוצתי. בתום החלק הזה כאשר הבעתי את תמהוני שאלו אותי בסבלנות - זו הפעם הראשונה שלך? כשהשבת בחיוב ענו, תני לעצמך להתנסות בקונסטלציות הבאות ואחר כך נדבר.

הלקוחה הבאה בחרה בי לייצג את סבתה. היא העמידה אותי מאחורי הנציגה של אמה וכך עמדו אחת מאחורי השניה, שורה של שלושה דורות - נציגת הלקוחה, נציגת אמה כאשר כפות ידיה על כתפי "בתה" ואני עומדת מאחורי שתיהן כאשר כפות ידי על כתפי "בתי". אנרגיה של אהבה שטפה אותי וחשבתי לעצמי שזה אך טבעי שארגיש כך, הרי כל היום הייתי במצב רוח טוב. התיאוריה שלי נהרסה כאשר בקונסטלציה הבאה לקוחה אחרת ביקשה שאייצג את אמה ואני... לא הפסקתי לבכות. עצב מילא את ליבי על כך ש"בתי" כועסת עלי ואינה מעוניינת בכל קשר איתי. התחלתי להבין שהשיטה הזו עם השם המשונה לא דומה לשום דבר אחר שאני מכירה מפסיכודרמה או מדינמיקה קבוצתית. ההשתתפות כנציגה היתה עבורי חוויה עמוקה וסקרנתית התעוררה. לאחר מספר חודשים הגיעה להונג קונג מנחה מארה"ב בשם ג'יין פיטרסון. למדנו איתה את השיטה, קבוצה של 19 איש מהונג קונג, אוסטרליה ויפן, במשך כשנה.

אז איך מתחילים להסביר חוויה שהיא ברובה מעבר למלים? איך מתארים תרפיה אנרגטית שמערבת את כל החושים ויותר? זה כמעט כמו ללמוד לרקוד מספר, אך אני בכל זאת אנסה כמיטב יכולתי.

FAMILY CONSTELLATION

בשמה המקורי, מאז נוספו לשיטה שמות נוספים SYSTEMIC CONSTELLATION ORGANIZATIONAL CONSTELLATION והשם האהוב עלי - SOUL MOVEMENT

פותחה על ידי הפסיכותרפיסט ברט הלינגר והקולגות שלו והיא כיום הגישה המדוברת והמתקדמת ביותר באירופה לטיפול קבוצתי וארגוני.

מרכז מול פריפריה: מי מגן על מי? קבוצת ביניים בכנס שדרות 2008

רותי דואק, רוחי רוזנברג ומרים שפירא



בעמותת "בסוד שיח" אנו מאמינים רבות בתהליכים מקבילים. לדעתנו הדיאלוג שנוכל לנהל בינינו לבין עצמנו על ההבדלים האידאולוגיים שלנו, יהווה בסיס לדיאלוג שיתקיים בכל כנס או קבוצה אותם ננחה.

בכנס השנתי של עמותת "בסוד שיח" שהתקיים ביולי 2007, עלה בתוך עבודת הצוות קונפליקט בלתי פתור (פצע פתוח) בין הציבור הציוני/דתי לבין הציבור החרדי. מרים (מנחה דתית/לאומית ומתנחלת) אמרה שהיא מרגישה מאד קשה - אולי אנכרוניסטית. אולי תעה המחנה בדרך כאשר הרב קוק אימץ את הציונות למרות התנגדותם של הרבנים החרדים בחו"ל ובארץ. הפינוי מחבל עזה וצפון השומרון, ובעיקר הדרך בה מתיחסת היום המדינה לתושבי אזורים אלו לשעבר, היווה עבור מרים אות לכך שהמדינה כבר אינה מעריכה או זקוקה לתרומה ולהקרבה העצמית של המתנחלים. רוחי (המנחה החרדית מירושלים) אמרה שהציונים איבדו את הצניעות והענווה. היא אמרה שרבים בחו"ל תמיד הדגישו שעל העם היהודי לנהוג בצניעות מול הגויים הסובבים אותם. רותי (המנחה החילונית שמאלנית מחיפה) טענה שאולי תרומת השמאל לדיון הוא אזכור הצניעות תוך כדי הגשמת הציונות. אך הדיון לא מוצה בכנס. לתחושת רוחי ורותי, מרים עדיין לא הייתה מגובשת מספיק, וגם עדיין הייתה פגועה מדי מההתנתקות, כדי לשים במילים את רגשותיה הקשים.

ההזדמנות להנחות קבוצה בינונית בכנס שדרות נראה לשלושתנו אירוע חשוב להמשך הדיאלוג. מחשבתנו לכנות את הקבוצה "מרכז מול פריפריה: מי מגן על מי" ביטא עבורנו את תחושת כל אחת מאתנו, ששאר המדינה כבר אינה זקוקה לתרומתנו למרות שכל אחת מקדישה את חייה להגשמת ערכים שהם - לדעתה - טובת העם היהודי.

לקראת הכנס נפגשנו לדיון מקדים ברגשות קשים. ליד הדיון הנוקב שעדיין התנהל בינינו, גם חששנו שבכלל לא תהיה לנו קבוצה. שמענו שמועות על הרשמה דלילה לכנס - ישראלים חוששים להגיע לפריפריה המופגזת בקסאמים, וגם אם יגיעו לכנס, הם לא באמת יתעניינו במצב התושבים במקום, לא ירצו להגיע לקבוצה שנושאה כרוך בהתייחסות לפריפריה ומה התפקידים הלא-מודעים שהוטלו עליה ע"י שאר המדינה או החברה.

בתוך הקבוצה הבינונית עצמה, שהתקימה ארבע פעמים במהלך הכנס, נוצר מרחב מוגן (תרתי משמע) לכל מיני "צבעים אדומים", לפרקם ולעבדם. הקבוצה הייתה אמורה למנות עשרים משתתפים, עם שלוש מנחות (רותי, רוחי ומרים) והוגדרה, כאמור, כעוסקת בנושא "שיח בין מרכז לפריפריה- מי מגן על מי?"

המערכת כולה נשמה לרווחה. כאשר בדקתי עם האם מה היא חשה היא דיווחה שחשה הקלה משום שסמכותה חזרה אליה. העבודה המשיכה לעוד מספר מהלכים לפני שבאה אל סיומה. התכנסנו למעגל שיתוף. הצוות סיפר שעבודה זו אפשרה להם "להיות בנעליים" של המשפחה ולכן לתת להם את המקום הראוי להם כהורים. לאחר מספר שבועות כאשר שוחחתי עם מנהלת הצוות, היא ספרה לי שהעבודה הזדהדה עוד זמן רב אחרי סיומה.

כיום בארץ עובדים מספר מנחים בצפון, במרכז ובירושלים. לכל המעוניין לקבל פרטים על סדנאות בבקשה לכתוב או להתקשר לאילת דה-פיציוטו, פסיכותרפיסטית, מטפלת בטראומה ומנחת קבוצות בשיטת הקונסטלציה

ayeletdep@gmail.com

"לגדל קבוצה" הדרכה קבוצתית על טיפול קבוצתי

"לגדל קבוצה" היא מטאפורה שבחרתי כדי להתגבר על התפיסות והביטויים הלשוניים הרווחים (כמו: "הקמה", "התחלה", "הנחיה", ועוד... בר... איזה פחד...) שמעוררים רגשות של ספק, היסוס וחרדה מפני: "הריון", "לידה" וטיפול בתהליך הגדילה של קבוצה לאורך זמן. בקיצור, קבוצה טיפולית איננה מבנה שמקיימים ומנחים; קבוצה היא, יותר מכול, "רקמה חיה", שמתפלים בגדילתה ובהתפתחותה". בקיצור, מגדלים קבוצה כמו שמגדלים צמחים, בעלי חיים וילדים (על אף שפור ההבדלים שקיימים, כמובן, בתחומי חיים אלה); תהליך שמאפשר למטופלים לגדול, להתפתח ולהיפרד בבוא העת.

קבוצת ההדרכה תעבוד עם התפיסות הרעיוניות והפרקטיקות הטיפוליות שהתפתחו מדמויות מפתח כמו: פוקס, ויניקוט, ביון המאוחר, ניצון, ואחרים. קבוצת ההדרכה מיועדת למטפלים ש"מגדלים" קבוצות בעלות אופי טיפולי ולמטפלים שנמצאים "בהריון רעיוני" ובשלב הראשוני של "הולדת הקבוצה", התחלת גידולה וטיפוחה. הקבוצה תיפגש אחת לשבועיים במכון פורום לפסיכותרפיה בת"א www.psyforum.org בימי שישי בבוקר, ותחל את פעילותה בתחילת נובמבר 2008 מיד אחרי החגים.

מדריך: יהושע לביא, נייד 052)2504329 או: psyforum@netvision.net.il

בסופו של דבר הקבוצה הבינונית מנתה שמונה משתתפים, וליתר דיוק משתתפות, ובכך למעשה הפכה לקבוצה קטנה. אנחנו כצוות הנחיה התלבטנו אם לשנות משהו מההתנהלות שלנו לאור הנתונים, והחלטנו שלא נעשה זאת. בדיעבד, כאשר במהלך היומיים התברר כי זוהי גם מעין "קבוצת רכבת" - למדנו לדעת כי החלטתנו זו הייתה קריטית בהחזקת הקבוצה ובלמידה בתוכה.

החוויה הבסיסית הייתה של הישרדות, גם במובן הפיזי (לשמור על האנשים הקיימים בקבוצה, לגייס את הסדרנית, בוגרת עו"ש במכללה, כחברה בקבוצה) וגם במובנים נוספים - חרדה למוטיבציה ומחויבות של המנחות, אולי גם אנחנו נעלם כפי שרוב משתתפי הכנס לא מגיעים לקבוצה המסוימת הזאת.

הסתבר שאכן אנשים שבאו לכנס מהמרכז לאו דווקא באו להיפגש עם אנשי הפריפריה.

בקבוצה היה גרעין קבוע של 3 נשים, תושבות קיבוצים באזור. אנשים משאר חלקי הארץ באו והלכו במפגשים השונים. אז התפקידים התחלפו. נשות האזור נהיו מרכזי הקבוצה והבאים והולכים היו פריפריה בקבוצה. היה דיבור רב על ההרגשה הקשה שנסות האזור מרגישות לנוכח ביקורי "סולידריות", אנשים שבאים "לצפות בילידים בשמורה שלהם" אך לא מתכוונים ממש להתערבב איתם. המיוחד היה דיבור ממורמר על שרי ממשלה שבאים, מביעים צער על המצב ואחר כך אינם עושים מאומה כדי לשפר את בטחון התושבים (בתי הספר בשדרות עדיין לא ממוגנים אחרי 8 שנים של הפגזות רצופות). אך הובלנו את הקבוצה לחשוב על המניעים האישיים שלהם להתגורר במקום הזה ולא לנטוש - למרות התפכחות לגבי שותפות הערכים ביניהם לבין הממשלה (אשה אחת ציטטה את בן גוריון שאמר "במקום שיחרוש הטרקטור האחרון - שם יעבר גבול המדינה"). הם אמרו שאם הממשלה אינה מוכנה לעשות לביטחונם, אולי היא צריכה לפנות את כל האזור. גם הזכירו סטיקר ששמו על מכונותיהן המכרז "אני תושב מדינת הנגב המערבי".

כך הביעו את תחושות הניכור וההדרה שלהן. אך הן הבינו שגם הן הדירו אחרים בעבר. שמעו בתוך הקבוצה מכלי ראשון על הקושי של עולים מאתיופיה להיקלט בחברה - בגלל גזענות גרידא - תחושה קשה שהוזמנו להצטרף למדינת ישראל אך עכשיו - כשהם כאן - הם מודרים מהשתתפות מלאה. אשה אחת דברה על העוינות שחשה כלפי תושבי גוש קטיף לפני שנעקרו מבתיהם ונהיו שכנים שלה. אחרת אמרה שתושבי הקיבוצים תמיד זלזלו בתושבי שדרות "הפרימיטיביים". כך נהיו מודעות ל"מרכז" ו"פריפריה" בתוך כל אחת. הן גם הצליחו לזהות ערכים בסיסיים שהביאו אותן לחיות וגם להשאר באזור הזה (ערכים שאינם שונים בהרבה לשאר תושבי המדינה - אם כי הם עומדים באור בוחק לנוכח הסכנות שהן חוות בשנים האחרונות). אז הן עשו עבודה רצינית וגם אנחנו הרגשנו שעשינו עבודה טובה.

האחיינית של רותי הייתה נדיבה ואפשרה לשלושתנו להתארח אצלה בקבוץ מפלסים. הופתענו לגלות

שהקבוץ הוא יותר קרוב לגבול מאשר שדרות - שחטפה את מירב הקסאמים באזור. בביקוריה הקודמים של רותי בקבוץ, היה רעש תמידי של כל כלי הנשק בשימוש ברצועה: ניתן היה לשמוע כל צלף, את זמוזם המזל"טים, תנועת כל כלי רכב, ירי אוטומטי, הפגזות וגם את הקסאמים העפים לעברנו. הפעם היה שקט מדהים. מרים ורוחי ציינו כמה שקט שם בלילות. הן התייחסו לבדידות המקום אך עבור רותי לשקט הייתה משמעות אחרת. ישבנו בערב בחצר ויכולנו לשמוע אפילו את זמוזם היתושים!

דנו על הקבוצה וניהלנו את הדיאלוג בינינו. כל אחת מאתנו יכלה לדבר על דבקותה בערכים בסיסיים ששתי האחרות דוחות, ובהחלטה האישית שכל אחת מאתנו תדבק בערכים אלה - גם כאשר אנו מגלות שאין גיבוי ציבורי לאמונותינו. בדקנו את משברי האמונה שלנו וסימנו לעצמנו את הערכים שלא ננטוש ויהי מה. עבודה זו שעשינו עם עצמנו מן הסתם היוותה בסיס להמשך עבודת הקבוצה ביום השני של הכנס. בערב - בין שני ימי הכנס - ישבנו לדון בינינו על שהתרחש בקבוצה באותו יום וגם להמשיך בדיאלוג בינינו.

רוחי הייתה עם תחושה קשה במיוחד. היא גילתה שהיא החרדית היחידה בכנס כולו. בקשתה לאוכל כשר למהדרין התקבלה רק לאחר התעקשות עם הנהלת הכנס (אך התברר לאחר מכן שלא הייתה היחידה שזקקה לאוכל כשר למהדרין).

הרצאה מרכזית בכנס דנה במחקר אנתרופולוגי שביצעה חוקרת חילונית בחברה החרדית. זו דיברה על הצורך של החרדים להרגיש טהורים יותר מהסובבים (בחוו"ל צורך זה הוחל על הגויים המתנכלים לעם היהודי). במדינת ישראל צורך זה מתיחס לחלק החילוני של העם - אותו החרדים מנסים להציל ע"י הכפפת כל חייהם להיבדלות ולמעשי קודש. לתחושתה של המנחה החרדית - ההרצאה הייתה מתנשאת ומזלזלת באורח-חייה. אך לא התקיים דיון בנושא וגם לא הוזכר במסגרת הקבוצה שהנחינו. כחרדית יחידה בכנס, הרגישה שההרצאה הזאת הדירה אותה כפליים מהכלל. נושא "מדינת הנגב המערבי" שעלה בקבוצה הדגיש בשבילנו את תחושת המידור של אנשים החיים לפי ערכיהם במדינה שלכאורה זנחה את הערכים האלה. עלתה השאלה אם שתיים מבין שלוש המנחות זקוקות לדרך אותה מייצגת השלישית.

מרים אמרה "אין לי אתכם" והביעה את תחושתה שהשמאל תמיד התנגד לערך שהיא רואה בהתישבות ואהבת ארץ ישראל כולה, וגם לעובדה שהחרדים מעולם לא חשבו שצריך להקים מדינה לעם היהודי בשלב הזה.

רוחי אמרה שהציונות אינה בראש מעייניה. היא דואגת לעם ולא למדינה ותשמור על הטוהר והקשר האמיתי עם הקב"ה עבור כל העם היהודי, גם כאשר בעיניה הם תועים בדרכם.

רותי אמרה שאינה זקוקה למתנחלים שיקריבו את חייהם בחזית בשטחים, וגם אינה זקוקה לתפילותיה של רוחי כדי לשמור על הקשר שלה עם הקב"ה. כך נשארנו שלושנו בתחושת מידור ואנכרוניסטיות בעיני השתיים האחרות. ואז שאלנו את עצמנו, למה בכ"ז אנו ממשיכות בדרכנו ודבקות בערכינו. התשובה שהגענו אליה בשעת לילה מאוחרת הייתה שכל אחת מאתנו מאמינה שהיא עושה את הדבר הנכון ביותר להבטחת קיומנו כעם (ואולי גם כמדינה) ולא בזבל, אלא שכנראה כל אחת מאתנו זקוקה גם

לאחרות שיחזיקו בעמדותיהן ועבודתן השונה כל כך משלה.

אולי הצורך ההדדי היה מוכחש אך לא יכולנו להכחיש את ההערכה לכל אחת מאתנו על יושרה ועל דבקותה בערכים ובאמונות היקרים לה.

חזרה זו לעצמנו, והצורך של כל אחת לדבוק בדרכה - גם כאשר הסובבים אומרים שהדרך כבר אינה מובילה לשום מטרה משותפת - הבהירה לנו שכל אחת עושה את שהיא עושה מתוך הצורך הפנימי שלה להיות ישרה עם עצמה.

הבנה זו היוותה בסיס להמשך העבודה בקבוצה ביום השני של הכנס.

"אורחים" באזור שהשתתפו בקבוצה גם הם עבדו על תחושות קרבה ומרחק, רצון להשתייך לכנס ה"דרומי" בצד תחושת זרות שחשים כמי שאינם מבינים באמת מה זה "צבע אדום" על משמעויותיו הגורפות. התופעה של "בפנים - בחוץ" הייתה מאוד בולטת בקבוצת הביניים, ואולי דווקא משום גודלה המצומצם ומשום היותה למעשה "קבוצת רכבת", שחבריה התחלפו בחלקם ביום השני ורק תושבי האזור הותיקים נשארו קבועים. תופעת הרכבת, שלמעשה הייתה מובנית מלכתחילה בשיטת הרישום לכנס, נחותה בקבוצה "כמעט כמו האורחים, השרים והחשובים למיניהם שבאים, מבטיחים והולכים יחד עם ההבטחות שלהם..." כפי שאמרה במרירות אחת המשתתפות.

גם אנו המנחות חוונו רגשות עזים ומתחלפים של שייכות והדרה, דרך זהותנו ה"לא-דרומית" ועד למשאלותינו כי נושא המרכז- פריפריה יטופל לא רק בערוץ בטחוני אלא גם בערוצים חברתיים אחרים: חרדים-חילוניים-דתיים, מזרחיים-אשכנזיים ועוד. הרגש החזק ביותר שהיה משותף לשלושתנו, היה תשוקה לחוויה משמעותית עבור משתתפי הקבוצה, מתוך אחריות אישית ומקצועית בסביבת כנס שלא אפשרה שמירה מיטיבה דיה של הגבולות.

עברנו, כנשות מקצוע וכאזרחיות, הייתה זו למידה חשובה, כפי שסיכמה אחת המשתתפות את חווית הקבוצה: "לא תיארתי לעצמי כמה אפשר להפיק מקבוצה כזאת אפילו בתנאים לא אופטימליים. כמה חשוב להתעקש ולהמשיך להחזיק את המרחב הזה, גם כשנדמה שאין אנשים ולא יבואו וכו'..." מרים חשה באופן אישי שהיא באה לכנס בשדרות בעיקר כדי להשמיע את קולם של עקורי גוש קטיף וצפון השומרון, שחווים יום יום הדרה מהכלל הישראלי שאינו מאפשר להם שיקום מהיר ומכובד. ובסופו של דבר מצאה, לדבריה, חוויה חזקה של שותפות בנסיון ליצור מרחב שיח של פריפריה עם מרכז, בהתבוננות כנה וכואבת על תהליכים הדדיים של הדרה. באופן פרדוקסלי ההתבוננות הזו היא בה מימד מנחם של תקווה.

רוחי רוזנברג, יועצת חינוכית ואירגונית, מנחה ויועצת לחיי משפחה וזוגיות, מנחת קבוצות, חברת הוועד המנהל של "בסוד שיח".

רותי דואק, פסיכולוגית קלינית בכירה, אנליטיקאית קבוצתית, "בסוד שיח", IIGA.

מרים שפירא, פסיכולוגית קלינית ומנחת קבוצות, מנהלת מהו"ת - מרכז היערכות והתמודדות שומרון, ממיסדי ויו"ר ראשון של "בסוד שיח"

קבוצה טיפולית למטפלים

ב- 2.11.08 תיפתח קבוצה טיפולית למטפלים בהנחיית אנקה דיטרוי

הקבוצה מונחת בגישת האנליזה הקבוצתית ומטרתה להוות מרחב לבדיקת הדילמות המשותפות ולהתפתחות האישית והמקצועית של כל אחד מהמשתתפים. הקבוצה מתאימה גם למטפלים הנמצאים בטיפול פרטני

המפגשים יתקיימו בימי שלישי, בין השעות 18:30-20:00 במכון דיטרוי לפסיכותרפיה, שד' שאול המלך 39, תל-אביב

עלות הטיפול הקבוצתי: 800 ש"ח לחודש

המעוניינים להירשם יצרו קשר עד תאריך 31.8.08

מספר המקומות מוגבל ל-8 משתתפים

פגישות היכרות לקראת הקבוצה יתקיימו במהלך חודש ספטמבר

לפרטים נוספים ולתיאום פגישת היכרות, הנכם מוזמנים לפנות לטלפונים 054-5880912
03-6096828

המרתף - עבודה קבוצתית עם נוער בסיכון באמצעות תיאטרון מקצועי

חגי אהרונים

רקע

המרתף - מרכז לאמנויות הבמה

בלב המושבה הגרמנית בירושלים, בחלל המרתף של בית טמפלרי קסום, נוסד בשנת 2006 בית ספר למשחק ותיאטרון פעיל ששחקניו הם בני נוער בסיכון. התיאטרון הציב לעצמו שתי מטרות: האחת - להשתמש באמנות המשחק ככלי להעצמה אישית של החברים בו.

השנייה - ליצור בית ספר למשחק ותיאטרון איכותי הנענה לערכים אמנותיים ומקצועיים גבוהים ביותר.

עמותת "ענב" המפעילה כ-15 הוסטלים ומעונות, לקחה על עצמה את עיקר המימון של הפרויקט, בסיוע "אשלים", "נקודת מפנה" של הבנק הבין-לאומי והקרן לירושלים. משרד הרווחה - חסות הנוער הקצו את החלל לטובת המרתף, גויס סגל מורים, כולם אנשי תיאטרון מקצועיים. השחקנים עוברים מבחני קבלה ומוכשרים במגוון מיומנויות התיאטרון כגון: משחק, פיתוח קול, יכולות פיזיות, ליצנות ועוד. בשנת 2007 העלתה הצגה "משפחה של איש אחד" המבוססת על חומרים אישיים של השחקנים. שתי הצגות חדשות הועלו בסוף שנת הלימודים האחרונה (2008): "חפץ" - מאת חנוך לוין ו"פאוסטי" - עיבוד למחזה מאת גתה.

בית הספר לאמנויות הבמה "המרתף" הנו גוף ייחודי לא רק על הרקע של ישראל, אלא אולי אף בעולם. המרתף הנו בית ספר מקצועי לאמנויות הבמה המיועד ל"נוער בסיכון" (22-17). עצם ההגדרה הנה חדשנית וייחודית. וגם התוכן המסתתר מתחת לכותרת זו הנו ייחודי.

כבר ברנסנס שיחקו תלמידי האקדמיות בהצגות במסגרת לימודיהם ולפני יותר ממאה שנה החלו אנשי חינוך אירופיים להשתמש במשחקי תיאטרון ככלי חינוכי. המשחק ידוע כמפתח מיומנויות תקשורת, ככלי מגבש, כמפתח יצירתיות ויוזמה. הוראת התיאטרון בבתי ספר מקובלת ונפוצה בכל העולם וכמעט בכל מערכת חינוך. בכל המתואר למעלה עושה מערכת החינוך שימוש בכלי התיאטרואלי כבאחד ממכלול הכלים החינוכיים. לצד מערכות החינוך הסטנדרטיות הללו (בין אם פורמאליות, בין אם לאו) קיימות מסגרות לימוד מקצועיות - בתי ספר למשחק. בתי הספר למשחק נותנים הכשרה מקצועית בתחומי אמנויות הבמה ברמה על-תיכונית.

"המרתף" אינו שייך לאף אחת מן המערכות הללו. "המרתף" בא למלא חוסר שנוצר בין המערכות הללו ולנצל ולפתח משאב אנושי ייחודי. אין זה סוד שחלק עצום ממה שמכונה "נוער בסיכון" מגיע משכבות המצוקה והעוני ואין זה סוד שבתי הספר למשחק, כמו אוניברסיטה, הם יקרים ולא

מבטיחים פרנסה. העובדה הזאת מונעת משכבות שלמות להשמיע את קולם על הבמות המקצועיות. "המרתף" רוצה להעניק להם את האפשרות הזו. תלמידי "המרתף" מקבלים הכשרה מקצועית בתחום התיאטרון בגילאי תיכון ובסבסוד כמעט מלא. העובדה הראשונה נובעת מכך שאנו מאמינים ש"נוער בסיכון" הנו מנוסה ובוגר יותר מבני גילו ה"נורמטיביים", ונושא מטען אישי עשיר מספיק כדי ליצור יצירה תיאטרלית עצמאית ובעלת משמעות בגיל צעיר יותר. נערים אלו מקבלים ב"מרתף" הכשרה תיאטרלית מקצועית ומגוונת (משחק, תנועה, עיצוב ותולדות התיאטרון) שתאפשר להם למחוק את הפער בינם לבין בני גילם ה"נורמטיביים".

מסלול הלימודים של המרתף וקבוצת התיאטרון הלימודים במרתף מתקיימים בכל שבוע במשך 12 שעות לימוד שבועיות ומשכים שנתיים, שבהם התלמידים לומדים: משחק, תנועה, ליצנות, עיצוב במה, משחק מול מצלמה, תולדות התיאטרון ועוד. בנוסף על התלמידים להשתתף בהפקת גמר כשחקנים בכל שנה. לאחר שנתיים של לימודים ניתנת לתלמידים אפשרות להצטרף לקבוצת התיאטרון של המרתף ולעבוד בו כשחקנים בשכר. כיום לומדים במרתף כ-12 תלמידים, כאשר 4 מתוכם מסיימים בימים אלו את תוכנית לימודיהם ויחד איתם תוקם בשנה הקרובה התשתית של להקת השחקנים של המרתף. שלושת ההצגות של המרתף עלו כבר יותר מ-40 פעם, ומהוות את תחילת הרפרטואר של התיאטרון שבדרך.

המניע המקצועי כמחולל טיפולי

הרעיון הבסיסי של המרתף הוא פשוט מאוד, התכונות המועילות לאדם להיות שחקן טוב הן לעיתים אותן תכונות שגורמות לו קשיים בבית הספר ולעיתים גם במשפחה.

מן הידועות בתולדות התיאטרון היא העובדה שההתחדשות בתיאטרון תמיד מגיע מלמטה. הקומדיה דל-ארטה העממית דחקה את הטרגדיה האקדמית, תיאטרון השדרות העני של צרפת דחק את התיאטרון המלכותי של ראסין ושות'. ובמאה העשרים: מחוסה לימון במחול ועד מקסים גורקי בספרות, ואין סוף של שחקני תיאטרון חדשים וחדשנים הגיעו ממה שמוגדר כיום "נוער בסיכון". הרי התיאטרון היהודי עוד בימי שלום עליכם היה מורכב מילדים שברחו מהבית. "שכונות המצוקה הם הקהל המושלם" טוענים פיטר ברוק, ברכט וצ'ייקין שלקחו (ובמקרה של ברוק ממשכים לקחת) את הפקותיהם לקהלים של שכונות מצוקה כמין מבחן עליון.

הקבוצה ככח מניע בלימודים במרתף

אחת ההחלטות הראשונות של צוות ההקמה של המרתף הייתה שבשונה מבית ספר למשחק רגיל שהתוצר של הלימודים הוא "שחקן", במרתף תוצר הלימודים הוא "קבוצה". הסיבה להחלטה הייתה הן מקצועית והן טיפולית.

הסיבה המקצועית נבעה מהגישה שאיכות ההצגה והמופע נובע בעיקר מעבודת אנסמבל, ויכולת העבודה בקבוצה זהו דבר נלמד. הסיבה הטיפולית היא שלימוד משחק הוא דבר תובעני רצוף כישלונות ונפילות. נער או נערה הבאים מרקע של כישלונות, חייבים להיות בתוך קבוצה שיכולה להכיל את הכישלונות שברוך, ומסוגלת לייצר מרחב אינטימי שבו הפרט יכול לבחון את עצמו בחלל חברתי מוגן.

יוצא איפה שבקבוצות הלימוד של המרתף מתקיימים הן תהליכים האופייניים לקבוצות מטרה, על שלל ההתנגדויות שקבוצה כזאת מייצרת והן תהליכים של קבוצות תמיכה. על צוות המורים לדעת למיין ולסווג את מגוון התהליכים המתחוללים בקבוצה במידה ויש אפשרות - לטפל בה במכלול היחסים של "שחקן-במאי" ובמידה וזה לא מצליח - להעביר את זה למודלים של עבודה טיפולית.

הניסיון שנצבר בשנתיים האחרונות מלמד שככל שאנחנו מצליחים לטפל בבעיות בדרך מקצועית המקובלת בתיאטרון - כך מגיעים להשלכות משמעותיות יותר ולאורך זמן ממושך יותר. דוגמא למקרים הממחישים עקרון זה - להלן.

סיפורים אישיים (הפרטים האישיים שונו)

א' הופנתה אל המרתף על ידי יועצת בית הספר שלה בגיל 16. לאחר שעברה כמה בתי ספר, הפסיקה לגור בבית תוך חיפוש מתמיד לדיור מזדמן, דיווחה על כך שעברה הטרדות מיניות וכמו כן ביצעה ניסיון אובדני. א' התגלתה כשחקנית מוכשרת, בעלת אמביציה להיות אמנית במה מקצועית, אך בכל מה שקשור ללימודי התנועה היא גילתה התנגדות רבה. היה ברור שא' לא חשה בטוח בגוף שלה וכל עבודה איתו הציפה אצלה דברים שלא היו לה את הכלים להתמודד איתם. על אף שהבנו את הקושי האישי שלה בעבודת גוף, הובהר לה שאנחנו לא מוכנים לוותר לה על האיכות המקצועית שאליה היא צריכה להגיע. כיום, לאחר שנתיים, הבעיה עוד לא נפתרה לגמרי אך א' היא נערה חפצת חיים, ממוקדת בתוכניות לעתיד המקצועי שלה ומשרתת בשירות לאומי, המשלב תרומה לקהילה באמצעות תיאטרון.

מ' הופנה אל המרתף בגיל 17 על ידי צוות ההוסטל שבו הוא שהה כחלופת מעצר, לאחר שהורשע בעברת מין בתוך המשפחה. מ' חלם להיות רקדן

המשך בעמ' הבא ←



קבוצת "האקומי" פסיכולוגיה חווייתית ברוח הבודהיזם

דרך העבודה בהאקומי הינה חווייתית ומבוססת על תשומת לב למה שמעבר למושגי ולמילולי, ועל טיפוח יכולת התבוננות שקטה וסקרנית בחוויה הנוכחית. השיטה מדגישה מצב תודעתי מרווח ומכיל ועוזרת לפתח גישה לא שיפוטית ומלאת הערכה כנה אל העצמי וכלפי האחר.

בעדינות, בדרכים "עוקפות אינטלקט" ולא פולשניות - מכוון התהליך לתמוך ב"מה שרוצה לקרות", ומאפשר התנסות בחוויות מיטיבות שהיו עד כה מחוץ להישג ידינו. קבוצה המאמצת את דרכי ההתבוננות וההתנהלות הבינאישית הללו הופכת למעין קהילה, שהאווירה בה אידאלית לתמיכה בתהליך הגילוי העצמי ול"מילוי מצברים" מנטלי.

לפרטים נוספים: מיכל 054-2143252 www.hakomi.co.il

והסכים לבוא למרתף, גם מתוך עניין אמנותי אך בעיקר כדי לשהות מחוץ להוסטל שבו הוא היה. התהליך הטיפולי של מ' בתוך ההוסטל היה תקוע באותו זמן. מ' מצא במרתף מוצא ותקווה לעתיד ופרט לפעמים בודדות הוא דאג לכך שהתנהגותו והתנהלותו בתוך המרתף תהייה נורמטיבית ואת ההתנגדויות הוא "שמר" להוסטל. לאחר זמן מ' הצליח להביא את התפקוד המוצלח שלו מהמרתף לתוך ההוסטל.

כיום, מ' גר בדירת מעבר של "חסות הנוער" ורוכש לעצמו הרגלים של בוגר נורמטיבי (עבודה קבועה, תכנון תקציבי, תכנון זמן, יחסי זוגיות ממושכים ומשמעותיים וכו'). הוא מופיע בהצגות המרתף תוך כדי התמחות בתחום המחול.

פרטים על ההרשמה

בימים אלו מתקיימת ההרשמה לשנת הלימודים הבאה (תשס"ט) במרתף. תהליך הקבלה למרתף כולל סדנת מיון וראיון אישי. תלמידי מרתף מאותרים ומופנים ברובם על ידי עובדים סוציאליים, יועצות חינוכיות, קציני מבחן ומטפלים. המעוניינים להפנות נער או נער (בגילאים 17-22) יוכלו לקבל פרטים במייל martefth@gmail.com

חגי אהרוני - מנהל המרתף M.A. ביעוץ חינוכי

מכון ישראלי לאנליזה קבוצתית



התוכנית להכשרת אנליטיקאים קבוצתיים

נותרו מקומות ספורים
לתוכנית הנפתחת בנובמבר 2008
לחצי לפרטים נוספים



ניצב וציר: עידו קיט

המרכז לאיחון בקבוצה לחלון אוג
"אריקוז ואב במרחב שבין איחון לטיפוח"

ביום ד' 17.12.08 בין השעות 16:30 - 8:00 נקיים באפעל
סדנה משותפת למאמנים ולמטפלים המעוניינים לחקור
את הגבול האפור שבין אימון לטיפול

מנחים - אסף רולף בן שחר, כרמלה קיט ומיקי גרבר,
פסיכותראפיסט ושתי מאמנות

המאמנים הם אלוס הקבוצה, הקייורה - האני הפסיכוסיוני והריקוז: אלוס אובנה ואמנון. אלוס לא יבוע...

ראו פרטים באתר www.groupcoaching.co.il ובקובץ המצורף

פיתוח מנהלים ביחידה אורגנית

ערן אביב



בכל תיאורי המקרים עד היום, התייחסתי לקבוצות שהיו במסגרת תכניות פיתוח מנהלים בארגונים. בתכניות אלו המשתתפים מגיעים מכל הארגון והמטרה המרכזית שלהן היא לשפר את כישורי הניהול של המשתתפים. כפי שציינתי בטורים קודמים, צורת הלמידה, הדגשים וכמוכן התכנים משתנים מתכנית לתכנית. במספר פעמים בהן הגעתי לפגישות מכירה בארגונים חדשים, נשאלתי האם אני "מוכר" לארגון מוצר מדף של תכנית פיתוח מנהלים עם התאמות קטנות, או שינויים "ברוח התקופה" פה ושם? הרי התכנים של התכניות פחות או יותר קבועים, כמו גם המבנה שלהם ולעיתים קרובות גם הסימולציות בהן אנו משתמשים. אז מה בעצם שונה?

אני כמובן עונה לשאלה זו, לעיתים בליווי אינטונציה נעלבת, שלנו ב-O.D. אין מוצרי מדף, אלא אנחנו "תופרים" פתרון ללקוח. כך למשל, בתכניות פיתוח מנהלים שמבוצעות או מפותחות בימים אלו נדרש לבצע התאמה של התכנית למשמעויות של משבר הכלכלי והשפעותיו על הארגון. "תשובה" זו מתייחסת לתכנים או לדגשים שבתכנית פיתוח מנהלים. בטור זה אני מבקש להרחיב את ההסתכלות על תכנית פיתוח מנהלים מכלי הדרכת/הכשרתי לעוד מתודה של התערבות לפיתוח ארגוני. אני אנסה להראות שהסתכלות שכזו מחייבת אותנו להכניס עוד מספר רכיבים לתכנית, ושהדגשים בתכנית יכולים להיות שונים מאלו של תכנית "רגילה". אני אעשה זאת באמצעות תאור שני מקרים.

לפני מספר חודשים התבקשתי לבצע תכנית פיתוח מנהלים למנהלים בדרג ביניים ביחידת פיתוח הארגון לא ביקש לפתח את כל המנהלים באותו הדרג שבארגון, אלא לתת מענה למספר מנהלים באותה היחידה. הצורך להכשרה הוגדר על ידי מנהל היחידה בערך באופן הבא: היחידה מאוד גדלה בשנה וחצי האחרונות. כתוצאה מכך קידמתי מנהלים צעירים שניסיונם הניהולי מצומצם. כיום נדרשים מנהלים אלו לנהל תחתם מנהלים והם מתקשים במורכבות הניהולית הזו. אני מזהה שני פערים הקשורים בהיבטים ניהוליים שלהם: הראשון - הם לא מבינים עד הסוף מה נדרש מהם בתפקיד החדש וכיצד להתנהג לאור הדרישות הללו. השני - חסרים להם כלים לניהול בתפקיד, בעיקר כאלו שיגבשו את המנהלים שתחתם לצוות ניהולי.

אמנם הצרכים שהמנהל הגדיר היו מאוד ברורים ופעמים רבות קורסי פיתוח מנהלים באים לגשר בדיוק על הפער הזה, רק שהקונטקסט הארגוני שהוגדר לתכנית שונה מאוד מזה של תכנית פיתוח מנהלים. מדובר כאן בקבוצה אורגנית של כ-12 מנהלים שלכל שלושה עד ארבע מהם יש את אותו מנהל ישיר, כלומר הם מכירים טוב מאוד האחד את השני עם כל מה שכרוך בעמיתים שעובדים

זה עם זה: יחסי תחרות, חברות, הערכה/חוסר הערכה וכו'. אם זה לא מספיק, אז חלקם עובדים בממשק האחד עם השני, מצב שמייצר קונפליקטים ביניהם הקשורים ביחסי ספק לקוח. במילים אחרות, עוד לפני שמתתפי הקבוצה התיישבו על הכיסאות בחדר, הם מביאים איתם עולם שלם ומורכב של היסטוריה ויחסים. מצב זה לא מייצר רק קושי ואזורי עיוורון אצלי, אלא גם עלול להקשות על יצירת פתיחות ללמידה בין המנהלים, מה גם שחלקם שונים מאוד זה מזה באופני הלמידה שלהם.

ניתוח זה הוביל להגדרת המטרות הבאות לתכנית: (1) הגדרת תפקיד קבוצתית של מנהל בדרג ביניים ביחידת הפיתוח; (2) למידה של מודלים תיאורטיים בניהול; (3) למידת עמיתים באמצעות ניתוח מקרים ודילמות לאור התיאוריות. מראש ויתרנו על עבודה או למידות הקשורות לסגנון האישי. עד כאן, דומות המטרות לתכניות פיתוח מנהלים אחרות. אז מה שונה?

השוני המשמעותי בתכנית זו מתמקד במסגרות שהתכנית מייצרת לעבודה של המשתתפים עם המנהלים שלהם. אחד הדברים שזיהינו באיתור הצרכים היה שה"בעיה" הניהולית, או הפער במיומנויות וביכולות הניהוליות לא מתחיל ומסתיים בדרג הניהולי שאותו הארגון מבקש לפתח, אלא פעמים רבות קשור בדרג הניהולי שמעליו. במקרה זה, זיהינו כי גם המנהלים של אותם המשתתפים קודמו במהירות לתפקידי ניהול בכירים וגם להם יש צורך בהכשרה ניהולית, לעיתים אפילו בסיסית. במילים אחרות, בשלב מוקדם בבניית התכנית, הגדרנו (מנהלת משאבי אנוש ואני, ומאוחר יותר גם מנהל היחידה) לעצמנו שתי מטרות נוספות: (1) שיפור, גם אם הוא מצומצם, של יכולות הניהול של מנהלי המשתתפים; (2) שיפור הדיאלוג הניהולי בין משתתפי הקבוצה לבין המנהלים שלהם. מבחינת מנהל היחידה, המטרות הנוספות הללו היו חלק מפתרון רחב יותר לבעיית הניהול ביחידה. לפיכך, לצד מפגשי הלמידה של המשתתפים, הגדרנו שבין מפגשי הלמידה של הקבוצה יתקיימו פגישות אישיות של מנחה התכנית עם כל אחד ממנהלי המשתתפים. בפגישות הללו עדכנתי את מנהלי המשתתפים במודלים התיאורטיים שהוצגו וכן בנושאים המרכזיים שעלו בקבוצה (במגבלות חוזה הסודיות שלי עם הקבוצה). בנוסף, בפגישות הללו הכנתי את כל אחד מהמנהלים לקראת המשימות שניתנו למשתתפים במפגש הלמידה. מלבד העובדה שהגדלנו את הסיכויים ליישום המודלים ולהתמודדות ניהולית של המשתתפים עם הקשיים שהועלו על ידם, העלנו גם את האינטנסיביות של הדיאלוג הניהולי בין שני הדרגים. זאת ועוד, הפגישות האישיות שלי עם מנהלי המשתתפים יצרו לאחוריים מסגרת התייעצות והכוונה אישיים.

כדי לתת מענה מלא לקונטקסט הארגוני, הגדרנו מסגרת נוספת: לשעה האחרונה של כל מפגש

הצטרף מנהל היחידה. שעה זו אפשרה למשתתפים להעביר לו מסרים, כל פעם בנושא הניהולי הנלמד, ואפשרה לו לתת את הדגשים שלו בכל נושא ונושא. דיאלוג זה אפשר למנהל היחידה לקבל עוד פרספקטיבה על האתגרים שעומדים מול היחידה שלו, ולמשתתפים לקדם אגידה שהיא יותר רוחבית-ארגונית. בפועל, הפסקנו את הפגישה הזו כבר לאחר מפגש הלמידה השני. מה שקרה הוא שהטיימינג בו הופיע מנהל היחידה, לא בהכרח תאם את השלב בו נמצאה הקבוצה מבחינת הלמידה שלה ובעצם אילץ את המשתתפים לבצע התארגנות מהירה לדיאלוג איתו. מצב זה גרם לתסכול משני הצדדים, וכדי להימנע מכך, הצענו לקבוצה להתארגן מחוץ למפגשים ולהגדיר את המסרים שחשוב להם להעביר למנהל. רק לאחר התארגנות זו קבענו את השיחה עם המנהל.

את התובנות מתהליך זה אני מנסה ליישם בפרויקט נוסף בארגון שונה לגמרי (ארגון שירות) שנמצא כרגע בשלב ראשוני (אבחון לקראת תכנית פיתוח מנהלים). לפרויקט זה מאפיינים דומים, שבעיני הם התנאים שמאפשרים את ההתערבות השונה. ראוי לציין שגם בפרויקט זה קיימת אבולוציה לסוג ההתערבות: בשלב הראשון הארגון (בעצם מנהל היחידה) מזמין תכנית פיתוח מנהלים לדרג ניהולי ביחידה מסוימת. בשלב הבא, שלב איתור הצרכים, מתגלה הפער בניסיון הניהולי בדרג שמעליו. בשלב השלישי מנהל היחידה נרתם לפעילות פיתוח מנהלים שהדגש שלה הוא פיתוח ארגוני ופחות הדרכת. במקרה זה ההתערבות יותר רחבה וכוללת גם פיתוח צוות להנהלת היחידה, גם ייעוץ אישי לדרג הניהולי הבכיר וגם פיתוח מנהלים לדרג ראשי הצוותים. לסדר הפעולות בהתערבות זו חשיבות רבה והיא מקרינה מאוד על התכנים שניתנים במסגרת פיתוח המנהלים של ראשי הצוותים.

לסיכום, לתכנית פיתוח מנהלים שמבוצעת ביחידה אורגנית יש מספר מגבלות שקשורות בעיקרן בהיכרות של המשתתפים וביחסים שביניהם. עם זאת, במקרים בהם קיים ספונסר לתכנית (- מנהל היחידה), ניתן לרתום את התכנית לשינויים ארגוניים בתוך היחידה, החל מחיזוק הדיאלוג הניהולי בין מנהלים, דרך פיתוח מנהלים במתודות שונות ועד לפיתוח צוותי הנהלה.

ערן אביב, יועץ ארגוני בכיר ב-O.D. חברת O.D. הינה חברה לייעוץ ארגוני הקיימת 19 שנה ומעסיקה 15 יועצים ואנשי מחקר.



זמנות ורקע

ייעוץ ארגוני לפי שיטת הגשטלט

בהנחיית אתי בן זיו

גישת הגשטלט הוצגה לראשונה החל מ-1940, ע"י פריץ פרלס, פאול גודמן, לורה פרלס ואחרים. הגישה התפתחה בתחילתה כעוד דרך לטיפול קליני, שהתבססה על מחקרים בפסיכולוגית הגשטלט (מקס וורטהיימר ואחרים), על תפיסות ותיאוריות שפותחו ע"י פרוידיאנים, אקסיסטנציאליסטים, ועוד. בין השמות שניתן לפגוש נמצא את: קורט לויין, מורנו, קורט גולדשטיין ואחרים.

מאז, עם התפתחות הצורך לעבוד במערכות קטנות (משפחות, עסקים משפחתיים ואחרים) ומערכות גדולות (קבוצות וארגונים), נוספו שמות חדשים לתחום: אדווין נייזיס, קרולין לוקסמאייר, גון קרט, ואחרים. אלה פיתחו את הגישה הארגונית שהתבססה גם על: הפיתוח הארגוני, גישת המערכות ועוד. בעולם קיימים מרכזים גדולים יחסית בארה"ב, בסקנדינביה ובאירופה המערבית.

← המשך בעמ' הבא

למי הקורס מיועד?

ליועצים ארגוניים שמעוניינים:

א. ללמוד את המושגים העיקריים של הגישה:

- מעגל הלמידה וההתנסות.
- קטבים.
- עבודה ברמות פרט, קבוצה וארגון.
- מציאויות שונות.
- נוכחות ייעוצית.
- התנגדות.
- בניית יחידת עבודה ייעוצית.
- שימוש בעצמי ככלי לשינוי.
- סגירה.

ב. לקבל כלים נוספים לחשיבה ולעבודה בהתאם לנ"ל.

שיטת העבודה:

1. כל מפגש יכלול: חלק תיאורטי וחלק התנסותי.
2. ניתן יהיה להביא אירועי אמת וללמוד גם מתוכם.
3. ייתכנו ביקורים של מומחים, במידה ויגיעו לארץ.

מיקום ומשך הקורס:

הקורס יתקיים אחת לשבועיים, למשך 12 פגישות.

הקורס יפתח ביום שני תאריך 3/11/08

יתקיים אחת לשבועיים. **בין השעות 15:30-19:30**

בתאריכים: 3/11/08, 17/11/08, 1/12/08, 15/12/08, 29/12/08, 12/1/09,

26/1/09, 9/2/09, 23/2/09, 9/3/09, 23/3/09, 6/4/09

הקורס יתקיים בבית הספר האזורי - בקיבוץ מעגן מיכאל.

עלות:

חבר איפ"א - 3,150 ₪

אורח - 3950 ₪

תעודות יוענקו למסיימי הקורס על 60 שעות אקדמאיות בתחום הגשטלט.

על המנחה:

אתי בן זיו, יו"ר איפ"א לשעבר. שרתה בחיל הים בענף מדעי התנהגות במשך עשר

שנים, ולאחריו באינטל במשך שנתיים. מאז - יועצת ארגונית עצמאית. עבודתה

כוללת יעוץ בארגונים ומאז 1994 - גם הכשרה של יועצים, בארץ (אוניברסיטת

חיפה, המכללה למנהל) ובחו"ל במסגרת קורסים בינלאומיים להכשרת יועצים

ארגוניים של מכון הגשטלט בקליבלנד וה-OSDI.

הכשרתה כוללת: לימודי פסיכולוגיה, סוציולוגיה, הנחיית קבוצות, לימודי גשטלט

בארץ ובעולם, ספרות (כתיבה יוצרת) ועוד.

לרישום ולפרטים נוספים:

טלפון: 03-6390408 ★ 050-4060711 ★ מייל: mail@ippa.org.il

"הלב השומע" הכשרת מנחי קבוצות בראייה הוליסטית

תוכנית ההכשרה בראייה הוליסטית מכירה באדם כישות שלמה: גוף- נפש- רוח. התוכנית כוללת לימודי הנחייה בעזרת מעגלי הקשבה, תהליכי פסיכותרפיה בקבוצה ושילוב אומנויות בהנחיה. ייחודה של התוכנית במסע של צמיחה והתפתחות אישיים בשילוב למידה חווייתית ועיונית. המאפשרת לגלות את כוחה המרפא של העבודה הקבוצתית. זוהי תוכנית הכשרה ראשונה מסוגה.

התוכנית מקנה:

- תעודת מנחה קבוצות
- הכשרה בהנחיית מעגלי הקשבה (council facilitation)
- ידע עיוני ומעשי הן בגישה המסורתית והן בגישות הוליסטיות תוך הבנת התהליכים המתרחשים בקבוצה
- פיתוח ההבעה היצירתית והאומנותית בהנחיית קבוצות
- מודעות אישית, צמיחה והעצמה

מיועד ל:

- המעוניינים להכשיר עצמם למנחי קבוצות
- מנחי קבוצות הרוצים להתמחות בשיטות הנחיה נוספות
- מטפלים הוליסטיים המעוניינים להכשיר עצמם כמנחי קבוצות
- העוסקים במקצועות החינוכיים והטיפוליים
- מאמנים אישיים ועיסקיים

בין נושאי הלימוד:

- עקרונות הנחייה המושתתים על פסיכולוגיה רוחנית ואינטליגנציה רגשית
- יסודות, תיאוריות וגישות בהנחיית קבוצות
- הנחייה בעזרת מעגלי הקשבה - אמנות הדיבור וההקשבה מהלב
- תנועה - קול - מוסיקה-דמיון מודרך כמסייעים בהנחיית קבוצתית
- גוף - נפש - רוח והקשר ביניהם בעבודה אישית וקבוצתית
- תקשורת מקרבת (nvc) בקבוצה
- הנחיית עמיתים, הנחיה בטבע והנחייה מגדרית

מסלולי בוקר וערב במרכז אוריאל
קבוצה נוספת תיפתח בחל אביב
החל מנובמבר 2008

תנאי קבלה: ראיון אישי
תוכנית חד שנתי

ערבי מבוא בצפון ובמרכז

לפרטים ולהרשמה: מרכז אוריאל, אלוני אבא
טל: 04-9830890, מייל: halevi_e@017.net.il
אתר: urielcenter.co.il